

Tuhbi dxihiti nin bia'han loh ra' bwiinn Hebreu ra'

Dxiohs guñi' pur Llii'n Ñi'h

¹ La'n dxyih galohpii'yi ra' ziahan guhca dxyi'dxyi nin guñi' Dxiohs loh ra' xtitalliudo' ra' nu'h, nee ziahan za guñi' Ñi'h pur guehtu daada ra' nin baca'h xchi'dxyi Ñi'h, ² per nnah la'n dxyih ra' rii' guñi' Dxiohs loh nu'h pur Llii'n Ñi'h nee basia'hannee Ñi'h garaatii' nin nuu guidxyiyuh la'h Llii'n Ñi'h laasii pur Llii'n Ñi'h bwi'hnncha'yi Ñi'h garaatii'. ³ Ni'chin Llii'n Dxiohs naa la'gahca lla'ñih nin naa Dxiohs nee naa pa'hcaa Ñi'h ziga gahca naa Xtaada Dxiohs Ñi'h, nee cun xquelrnabwa' Ñi'h naa dzi'tsi garaa ni'chi si gurihxchih, ya chin guya'loh basiaa Ñi'h la'h nu'h loh duhlda, guzohba Ñi'h xlahdu derehchu Xtaada Ñi'h.

Lasahca ru Llii'n Dxiohs loh ra' xaanjla Ñi'h

⁴ Bwi'hnn lasahca ru Dxiohs la'h Llii'n Ñi'h loh ra' aanjla ra', laasii Llii'n gahca Ñi'h dzi'baloh loh ra' aanjla pur ziroo' ru guelrnabwa' nin nahpa Ñi'h nnah cun neezaa dzi'n nin nahpa Ñi'h, ⁵ laasii la'h Dxiohs nin tuhbi dxyih ayi guñi' Ñi'h loh nin tuhbi xaanjla Ñi'h ñahbi Ñi'h:

Yi'h naa lu'h Llii'nahn; nnadxyih guliin yi'h tin guinabwa' lu'h.

Nin ayi za guñi' Ñi'h loh tuhbi xaanjla Ñi'h:

Na'h gaca'hn Xtaada lu'h, nee yi'h gaca lu'h
Llii'nahn.

⁶ Per dxyih nin guxe'hla Ñi'h Llii'n galoh Ñi'h loh
guidxyiyuh rahbi Ñi'h:

Garaa ra' xaanjla'hn gulgazu'nllihbi nez loh
Llii'nahn.

⁷ Ya chin baze'ta Dxiohs xaanjla ra' Ñi'h rahbi
Ñi'h:

Ruhnn Ñi'h xaanjla Ñi'h ziga bwhi, ya xmooza Ñi'h
ruhnn Ñi'h ziga bwehla.

⁸ Per chin baze'ta Ñi'h Llii'n Ñi'h rahbi Ñi'h:
Yi'h naa lu'h Dxiohs, nee ayi chuu dxyih cha'loh
xquelrnabwa' lu'h,
nee zinabwa' xnehza za lu'h.

⁹ Ruca'h sto' lu'h guunn lu'h dzi'n za'ca ya
rdxyi'chi lu'h gallee nin naa dxaaba ra',
ni'chin la'h Dxiohs, Xchiohs lu'h, basiahxi ru Ñi'h
la'n lasto' lu'h mahzi ru que la'h ra' lasaa'
ra' lu'h.

¹⁰ Rñi' za Ñi'h squii':
Yi'h Daada, chin guzo'balohyi bwi'hnncha'yi
lu'h garaatii' ra', bwi'hnncha'yi lu'h
guidxyiyuh,
yi'h gahca za bwi'hnncha'yi lu'h dxibaa'.

¹¹ La'h ra'n ziñichiloh ra'n per yi'h ba nuu nabahan
lu'h para tu'pazi,

ya garaa ra' nin nuu guidxyiyuh ziuhlla ra'n ziga
riuhlla lahdx;

¹² zutu'bi ra' lu'hn ziga rdu'bi tuhbi lahdxi per yi'h
ayi guidxa'h ziga naa lu'h ya xihza ra' lu'h
ayi chuutii' dxyih nin gazaa' ra'n.

¹³ Nee ¿cuucalla rahbi Dxiohs loh tuhbi xaanjla
Ñi'h squii'?:

Guzohba xlahdu derehchu'hn tin guinabwa' lu'h
hasta guiga'ha loh dxyihyi nin gutsiiga ra'n
bwiiinn ra' nin rdxyi'chinee yi'h loh lu'h,

¹⁴ laasii la'h ra' aanjla ra', spíritu si naa ra' ba loh
xtsi'n Dxiohs tin zi'chi gacanee ra' ba la'h ra' bwii-
inn nin guica'ha guel nabahan nin ayi ñichilohtii'.

2

*Ayi chyu gusaa'n dxyi'dxyi nin guta'h la'h nu'h
loh duhlda*

¹ Ni'chin nnah chuu nu'h cha'zi nu'h xchi'dxyi
Dxiohs nin ba bihn dxiahga nu'h, tin ayi nna-
gah gachiria'caa nu'h loh xneziuh Dxiohs, ² laasii
la'h tu ba naann tu nahpa guzohba dxyi'dxyi
nin guñi' ra' xaanjla Dxiohs la'n dxyih galoh ra',
ya bwiiinn ra' nin guyuu' xtuhlda ñi'h pur ayi
bazo'badxiahga ra' ba dxyi'dxyi chi bat'i'dxi Dx-
iohs la'h ra' ba loh guelrza'cazii duxa. ³ Yannah,
¿xa gaca ta'h nu'h loh xquel rza'cazii Dxiohs sidela
la'h nu'h gasaa'n nu'h dxyi'dxyi nin lasahca ru
nin guta'h la'h nu'h loh duhlda? Laasii la'h
gahca Daada Jesucristu basia'hannee dxyi'dxyi
chi la'h ra' xpwiinn Ñi'h, chi'chiyi baluu'yi ra' ba
dxyi'dxyi chi la'h nu'h, ⁴ pwihsa Dxiohs baluu'yi
la'h nu'h guchii pa'ca dxyi'dxyi ra' chi laasii
bwi'hnn Ñi'h sehn ra' neezaa ziahan dzi'n roo ra'
nin badxyigaa' duxa loh ra' bwiiinn ra', neezaa
ziahan ra' dzi'n za'ca bwi'hnn Ñi'h, ya badi'hi za
Ñi'h Spíritu Saantu xteenn Ñi'h la'h ra' nin gwachi-
isto' xchi'dxyi Ñi'h tin guunn ra' tuhbigah ra' nu'h
guriin-guriin dzi'n nin xclaa'dzi Dxiohs guidi'hnn
nu'h.

Jesucristu naa nin guta'h la'h nu'h loh duhlda

⁵ Dxiohs ayi badi'hi Ñi'h guelrnabwa' la'h ra' xaanjla Ñi'h ziga ñinabwa' ra' ba loh guidxyiyuh cuubi nin dxuugaze'ta nu'h nnah. ⁶ Guyuu' tuhbi bwiinn nin baca'h xchi'dxyi Dxiohs loh dxihtsi hasta rñi' squii':

¿Chyu naa tuhbi ndxi'hw, tin dxiagannasto' lu'h la'h ba?

O ¿chyu naa bwiinn guidxyiyuh tin guza'sto' lu'h la'h ra' ba?

⁷ Nagaaba dxyih si gulliaa'yi'hn bwi'hnn lasahca ra' lu'h ba loh aanjla ra',

chi'chi babia'garii badi'hi lu'h guel rnabwa' cun
guel lasahca la'h ra' ba tin guinabwa' ra' ba
loh garaatii' ra' nin bwi'hnncha'yi lu'h.

⁸ Badi'hi lu'h guelrnabwa' la'h ra' ba tin guinabwa'
ra' ba garaatii' nin nuu loh guidxyiyuh.

Nee guchii basia'hannnee Dxiohs garaatii' nin
nuu loh guidxyiyuh la'h ra' bwiinn tin guinabwa'
ra' ban, per rachidia'ha nu'h gue'du guinabwa'
ra' bwiinn garaatii' nicala ba badzii'ba Dxiohsan
loh naa ra' ba, ⁹ per rachidia'ha nu'h loh Jesucristu,
nin bwi'hnn Dxiohs gulliaa' ru guhca
lasahca Ñi'h loh ra' xaanjla Dxiohs chin guyuu'
Ñi'h loh guidxyiyuh paaldaa si dxyih. Chin batuh-
lla Jesucristu xtsi'n Ñi'h loh guidxyiyuh, badi'hi
za Dxiohs lla'ñih la'h Ñi'h cun bwi'hnn lasahca
Dxiohs lah Ñi'h, ya pur ruca'hsto' Dxiohs la'h
nu'h ni'chin basaa'n Ñi'h batidxiloh Llii'n Ñi'h
guelrsa'cazii duxa nee guhchi Ñi'h pur la'h nu'h.
¹⁰ Dxiohs bwi'hnncha'yi garaatii' ra' nin nuu loh
guidxyiyuh cun rnabwa' za Ñi'h garaatii', ya la'h

Dxiohs xclaa'dzi Ñi'h chenee Ñi'h ziahan llii'n Ñi'h llaa'ndxibaa', ni'chin guxe'hla Ñi'h Llii'n pa'caa Ñi'h tin billi'hi llarihn Ñi'h nin guta'h la'h ra' bwiinn loh duhlda chin batii'dxiloh Ñi'h guelrza'cazii loh cruhzi, ¹¹ laasii Jesucristu nin ruhnn rbahan bwiinn loh guelnabahan nayaa, neezaa bwiinn ra' chi tuhsii Dxiohs naa Xtaada ra' ba; ni'chin nin ayi ratuhyi loh Llii'n Dxiohs rñi' Ñi'h loh ra' ba ziga bwihtsi Ñi'h la'h ra' ba. ¹² Ziga caa loh Xchihtsi Dxiohs squii' guñi' Dxiohs:

Zulu'yi'hn la'h bwihtsi ra'n xa naa lu'h,
nee zuhnn lasahca zahn lah lu'h loh ra' ba nee
zu'lazahn himnu ra' nez hasta gadiaa'ha
ra' ba.

¹³ Rahbi za Ñi'h:
Zibwe'za'hn gacanee Dxiohs na'h.

Nee stuhbi lahta rahbi Ñi'h squii':
La'n zu'h rii' cun garaa ra' llii'nahn nin bani'hi
Dxiohs na'h.

¹⁴ Tuhbi famihyi naa ra' ba tuhsii bwe'hla, nee nuu za ra' ba tuhsii rihm; ni'chin chin badzihm Jesucristu loh guidxyiyuh gucah Ñi'h bwe'hla nee guyuu' za Ñi'h rihm per ya loh nin guhchi Ñi'h bazia'tii Ñi'h xquelrnabwa' bwiinndxaba nin guxaala xneziuh guelguhchi loh guidxyiyuh, ¹⁵ ya zi'chi bwi'hnn Ñi'h tin ayi ru guidxyihbi nu'h guelguhchi, laasii nuu ra' bwiinn nin rdxyihbi duxa gachi, rluu'yi ba guna'zu guelguhchi la'h ra' ba gaduhbi loh xquelrnabahan ra' ba, ¹⁶ pwihsii ayi bi' Ñi'h para ñahcanee Ñi'h la'h ra' aanjla ra' sino que bi' Ñi'h tin gacanee Ñi'h la'h ra' llahga guehtu Abrahn, ¹⁷ ni'chi nin naa Ñi'h tuhbi bixohza

xteenn Dxiohs nin ralahsa sto' Ñi'h, tuhbi bixohza za'ca nin xclaa'dzi Dxiohs gaca Ñi'h tin guta'h Ñi'h la'h ra' bwiinn loh duhlda, ¹⁸ laasii la'h gahca Ñi'h batidxiloh Ñi'h guelrza'cazii nee gudxi'hyi za bwiinndxaaa xa ñuu' xtuhlda Ñi'h, ni'chin nnah zahca gacanee Ñi'h la'h ra' bwiinn nin ze'za'bi loh duhlda.

3

Lasahca ru Jesuhs loh guehtu Moisehs

¹ Pwihs i bwihtsi ra'n laasii naa tu bwiinn ra' nin gudihdxyi Dxiohs tin gaca tu llii'n Ñi'h; gulgaza'sto' tu la'h Jesucristu nin guxe'hla Dxiohs loh ra' nu'h nee nin naa za bixohza nin lasahca ru nee nin riachiisto' ra' nu'h xchi'dxyi Ñi'h. ² Xnehza baza'loh Ñi'h bwi'hnn Ñi'h garaa nin guxe'hla Dxiohs la'h Ñi'h guunn Ñi'h loh guidxyiyuh ziga gahca bwi'hnn guehtu Moisehs chi'chi laasii xne-hza za bwi'hnn ba nee gohpa za'ca ba la'h ra' xpwiinn Dxiohs. ³ Pwihs i lasahca ru Jesucristu loh guehtu Moisehs ziga naa Ñi'h ziga tuhbi bwiinn nin ruza' tuhbi yuu', lasahca ru ba loh yuu' nin bwi'hnncha'y i ba, ⁴ pwihs i cuunchi'hzi yuu' nuu xballwaa'nan per Dxiohs gulahchixchih garaatii' cohsa nin nuu loh guidxyiyuh, ⁵ pwihs i bazo'badxiahga guehtu Moisehs xchi'dxyi Dxiohs ziga tuhbi bwiinn nin biga'bi nin cayahpa la'h ra' snuhn xpwiinn Dxiohs nin naa ra' ziga yihdzi Ñi'h nee guñi'xgah ba cuun ra' dzi'n nin gue'du guunn Dxiohs, nee nnah la'Ñi'h bwi'hnn baza'loh Ñi'h dzi'n ra' chi, ⁶ per la'h Jesucristu bazo'badxiahga Ñi'h dxyi'dxyi laasii Llii'n pa'caa Dxiohs naa Ñi'h,

ni'chin naa Ñi'h bixohza za'ca loh ra' bwiinn nin naa ziga yihdzi Dxiohs, nee la'h nu'h naa nu'h xpwiinn Bixohza rii' sidela chozahnee dzi'tsi nu'h ziga ruluu'yi xchi'dxyi Ñi'h nee sidela za dxiahxi nu'h loh siguhra nin nahpa nu'h dxie'galli'h Ñi'h la'h ra' nu'h dxyih nin guibia'garii Ñi'h.

Guelrzi'laa'dzi xteenn ra' xpwiinn Dxiohs

⁷ Ni'chin zigapa' rñi' Spíritu Saantu xteenn Dxiohs squii':

Sidela la'h tu ruca'dxiahga tu dxyi'dxyi nin rñi' Dxiohs loh tu nnah,

⁸ ayi guunn nahda sto' tu ziga bwi'hnn ra' paaldaa ra' xtaada guldoor' tu chin guca'nzaa ra' ba nez loh dahan desiertu ra' nee guluu'llahn ra' ba sto'n,

⁹ hasta bidxyi'chinee ra' xtaada guldoor' ra' tu Na'h laasii nnasto' ra' ba ayi Na'h dxih zeene'hra'n ba nicala bwa'ha ra' za ba cuun dzi'n roo ra' nin bwi'hnnna'hn loh ra' ba loh chwa'ha yihza.

¹⁰ Pwihs i ni'chin nin bidxyi'chineen la'h ra' bwiinn ra' chi,

nee bwi'hnnna'hn lligaaba la'n lasto'n: Zuu bia'hann ee ra' ba lligaaba dxaaba nin nuu la'n lasto' ra' ba,

nee ayi nnaa ra' ba dxiu'nbwa' ra' ba xnezyuun.

¹¹ Pwihs i ni'chin nin guñi' chihpa Dxiohs loh nin rdxyi'chinee Ñi'h la'h ra' ba rahbi Ñi'h:

Ayi chuu dxyih chu'tii ra' ba loh xquelrzi'laa'dzihn.

¹² Bwiitsi ra'n, gulgahca nasiin tin nin tuhbi tu ayi chuu lligaaba dxaaba sto' tu tin ayi guiria'caa tu loh Dxiohs nin nuu nabahan dzi'tsi pur nin ayi

chechiisto' tu la'h Ñi'h, ¹³ ni'chin nnah gulcu'gui'w sto' lasaa' tu guillii-guillii ziga tuhbi ziga stuhbi tu gaduhbi nin gaca guunn tun, tin zi'chi nin tuhbi tu ayi gaca nahda sto' tu pur guelrusagui'hi xteenn duhlda, ¹⁴ laasii sidela la'h nu'h chozah dzi'tsi nu'h loh xchi'dxyi Dxiohs nin gwachiisto' nu'h chin bachidxiu'nbwa' nu'hn, chi'chi ziuu' nin guidxiaapa nu'h loh Jesucristu. ¹⁵ Ziga caa loh Xchihtsi Dxiohsa:

Nnadxyih, sidela la'h tu rihn tu nin rñi' Dxiohs, ayi gaca tu bwiinn sto' radxipa ra' ziga guhca ra' bwiinn ra' nin bidxyi'chinee la'h Ñi'h.

¹⁶ ¿Chyu ni'ca guhca ra' bwiinn ra' nin bidxyi'chinee Dxiohs chin bihn dxiahga ra' ba xchi'dxyi Ñi'h? Pwihs i casi garaa ra' bwiinn ra' nin babwe'he Moisehs loh guihdxyi Egiptu, ¹⁷ nee ¿chyu bwiinn ra' bidxyi'chinee Dxiohs loh chywa'ha yihza? Pwihs i la'h ra' bwiinn ra' nin biaaba loh duhlda nee guhchi za ra' ba loh dahan desiertu. ¹⁸ Nee ¿chylloo ra' rahbi Ñi'h loh dxyi'dxyi rii?:

Ayi chuu ra' pa'caa ba loh xquelruzi'laa'dzihm.

Pwihs i loh ra' bwiinn ra' nin ayi bazo'badxiahga xchi'dxyi Ñi'h, ¹⁹ yannah rachidia'ha nu'h ayi guhca ñu'tii ra' ba laasii ayi gwachiisto' ra' ba xchi'dxyi Ñi'h.

4

¹ Ni'chin sidela bia'han dxyi'dxyi Ñi'h ziuu'pa'caa nu'h loh guelruzi'laa'dzi xteenn Ñi'h, nahpa guidxiaapa nu'h la'gahca nu'h tin ayi chyu tuhbi nu'h ayi guunn gahn chu'tii loh

guelruzi'laa'dzi chi, ² laasii neezaa ra' nu'h la'h nu'h bihn dxyi'dxyi nin rusiaa la'h bwiinn loh duhlda, ziga bihn ra' za bwiinn ra' chin; per para la'h ra' bwiinn chi ayi xi ballu'yitii' dxyi'dxyi ra' chi nicala bihn ra' ban. ³ Per la'h ra' nu'h ziga gwachiisto' nu'h, naa nu'h bwiinn ra' nin chu'tii' loh guelruzi'laa'dzi chi nin baze'ta Dxiohs chin guñi' Ñi'h squii':

Loh xquelnadxyi'chihnn guñi' chihpa'hn ayi chu'tii' ra' ba loh xquelruzi'laa'dzihnn.

Nicala la'Ñi'h batuhlla la xtsi'n Ñi'h chin guri-hxchih guidxyiyuh. ⁴ Pwihs i loh stuhbi lahta loh Xchihtsi Dxiohs rñi' squii' pur dxyih nin ruzi'laa'dzi bwiinn:

Xo'pa dxyih bwi'hnn Dxiohs xtsi'n Ñi'h ya gubi-hdxyi gaadzii bazi'laa'dzi Ñi'h.

⁵ Ya stuhbi lahta caa loh Xchihtsi Dxiohs nin guñi' Ñi'h squii':

Ayi chu'tii' ra' ba loh guelruzi'laa'dzi xte'nnahn.

⁶ Per ria'dxyi ru chu'tii' ru ziahan ru bwiinn ra' loh guelruzi'laa'dzi chi ya bwiinn ra' nin mweer bihn ra' dxyi'dxyi ra' nin rusiaa la'h bwiinn loh duhlda, ayi chu'tii' ra' ba laasii ayi bazo'badxiahga ra' ba dxyi'dxyi ra' chi, ⁷ pwihs i ni'chin nin baca'hbwa' Dxiohs tuhbi dxyih nin gaca "Nadxyih", laasii chin gudii'dxi ziahan yihza guñi' la'ga'h Ñi'h pur la'h guehtu Davihd chin basañi' Ñi'h la'h guehtu Davihd dxyi'dxyi rii':

Nnah sidela la'h tu rihn tu nin rñi' Dxiohs loh tu, ayi gaca tu bwiinn sto' radxiipa.

⁸ Sidela la'h guehtu Josueh ñudi'hi guelruzi'laa'dzi chi la'h ra' bwiinn Israel ra',

Dxiohs ayi ru ñiñi' Ñi'h pur stuhbi dxyihyi.
⁹ Pwihs i nnah ria'han ru tuhbi guelruzi'laa'dzi para la'h ra' xpwiinn Dxiohs, ¹⁰ laasii bwiinn ra' nin riu'tii loh xquelruzi'laa'dzi Dxiohs, ruzi'laa'dzi ba loh xtsi'n ba ziga za bazi'laa'dzi Dxiohs loh xtsi'n Ñi'h, ¹¹ pwihs i ni'chin nin nahpa chozah nu'h gazo'badxiahga nu'h dxyi'dxyi tin gachidxu'tii nu'h loh guelruzi'laa'dzi chi, tin ayi chuu tuhbi nu'h nin gaca dxipa sto' nu'h, ziga guhca dxipa sto' ra' bwiinn ra' nin ayi gwachiisto' ra' ñi'h, ¹² laasii xchi'dxyi Dxiohs nuu nabahan nee nahpan guelrnabwa'. Naan ziga tuhbi spahda nin caa duxa garoopa dihtsi ñi'h, nee ria'zin hasta nuu xalma bwiinn cun spíritu ba, nee ruluu'yin cuun lligaaba nin nuu lasto' bwiinn cun neezaa dzi'n nin xclaa'dzi ba guunn ba. ¹³ Ayi nin tuhbi xiilla nin bwi'hnncha'yi Dxiohs chuula'nan loh Ñi'h; garaa ra'n rluu'yiloh ra'n loh nayaa loh Dxiohs, nin nahpa gachidxithee nu'h loh Ñi'h.

Jesucristu naa bixohza nin lasahca duxa

¹⁴ Jesucristu Llii'n Dxiohs naa xpixohza nu'h nin lasahca duxa, laasii la'h Ñi'h naa Ñi'h nin ba biuu' llaa'ndxibaa', ni'chin nin nahpa chozah dzi'tsi nu'h loh xchi'dxyi Ñi'h, ¹⁵ laasii la'h xpixohza lasahca duxa nu'h chi zalahsasto' Ñi'h la'h nu'h pur nin rachidi'hnn nalaasa loh nu'h tin ayi dxiaaba nu'h loh duhlda, laasii la'h Ñi'h zi'chi gahca za batidxiloh Ñi'h guelrza'cazii per ayi guyuu' xtuhlda Ñi'h. ¹⁶ Ni'chin ayi chyu guidxyi-hbi gachibwihdxyi-gachinaaba nu'h loh Xchiohs nu'h nin nadzii'hi la'h nu'h tin galahsasto' Ñi'h

la'h nu'h nee gacanee Ñi'h la'h nu'h chin guichi'hn
nu'h Ñi'h.

5

¹ Galohyi garaa ra' bixohza nin lasahca ru loh
ra' bixohza rbwi'hi ra' ba loh ra' ndxi'hw. Bixohza
lasahca ra' chi rnaaba loh Dxiohs pur bwiinn,
nee la'h za ba rñi' ba pur guhn cun guidxa'h
nin rbahchi guhn bwiinn loh Dxiohs tin zi'chi
rie'w loh xtuhlda ra' ba loh Dxiohs, ² ya pur nin
naa bixohza bwiinn guidxyiyuh nee zahca chuu
xtuhlda ba, ni'chi zahca galahsa sto' ba la'h ra'
bwiinn nin ayi rihn dxyi'dxyi ra' cun bwiinn ra'
nin nuuza'bi loh duhlda, ³ ya pur nin riuu' xtuhlda
ba pur la'h gahca ba, ni'chin nahpa gudi'hi ba
guidxa'h loh Dxiohs tin zi'chi dxie'w loh xtuhlda
ba ziga rie'w za loh xtuhlda ra' bwiinn guihdxyi.
⁴ Nin tuhbi bwiinn ayi nuu guunn lasahca ba la'h
gahca ba gaca ba bixohza laasii Dxiohs naa nin
rbwihdxyi la'h nin rahca bixohza tin rudi'hi Ñi'h
rahca ba bixohza ziga badi'hi Ñi'h guhca guehtu
Arohn bixohza, ⁵ ya zi'chi za la'h Jesucristu, ayi
la'h dxi'h Ñi'h gulii Ñi'h la'h gahca Ñi'h naa Ñi'h
bixohza nin lasahca ru, laasii Dxiohs gule'helah
la'h Ñi'h gaca Ñi'h bixohza nin lasahca ru, ziga
rahbi Dxiohs:

Yi'h naa lu'h Llii'nahn, nnadxyih guliin yi'h tin
guinabwa' lu'h.

⁶ Squii' caa stuhbi lahta loh Xchihtsi Dxiohs:
Yi'h naa lu'h tuhbi bixohza para tu'pazi ziga guhca
guehtu Melquisedec.

⁷ Chin gubahan Jesucristu loh guidxyiyuh rii'
gudihdxyi-gunaaba Ñi'h loh Dxiohs, cun guñi'

Ñi'h jwersi roo' cun dxigah bie'w ñihsabwii loh
 Ñi'h nezloh Dxiohs, nin nahpa guelrnabwa'
 roo' ñuta'h la'h Jesucristu loh guelguhchi; nee
 bwi'hnn cweenta Dxiohs xchi'dxyi Jesucristu
 laasii bazo'badxiahga Ñi'h xchi'dxyi Dxiohs.
⁸ Ni'chin Jesucristu nicala naa Ñi'h Llii'n Dxiohs
 basi'dxi Ñi'h bazo'badxiahga Ñi'h dxyi'dxyi ziga
 nahpa batidxiloh Ñi'h guelrza'cazi, ⁹ ya chin
 badzihñ dxyih batuu'lla Ñi'h garaa ra' dzi'n
 nin rclaa'dzi Dxiohs guunn Ñi'h, biga'ha Ñi'h
 naa Ñi'h nin gusiaa la'h bwiinn loh duhlda ziga
 garaa ra' bwiinn nin guzo'badxiahga xchi'dxyi
 Ñi'h, ¹⁰ laasii Dxiohs bazo'ba lah Ñi'h bixohza
 nin lasahca ru, naa Ñi'h bixohza ziga guhca
 Melquisedec bixohza.

*Nagahn duxa guibia'garii chechiisto' bwiinn ra'
 nin rusaa'n xchi'dxyi Dxiohs*

¹¹ Rclaa'dzi nu gachiñi' nu ziahan ru dxyi'dxyi
 pur Jesucristu, nin lu'h nagahn duxa para baluu'yi
 nu la'h tu, laasii nihin ria'zi dxyi'dxyi yihca tu,
 ni'chin nin ayi gacabwa' tun. ¹² La'h tu cadxyih
 roo' gwachiisto' tu xchi'dxyi Jesucristu ñahca tu
 nin ñuluu'yi dxyi'dxyi chi la'h stuhbi bwiinn, per
 la'la'hga'h rchi'hn chyu guluu'yi la'h tu stuhbi
 dxyi'dxyi ra' nin mahzi ayi guinagahntii' ra'
 xteenn Dxiohs, nee nnah biahca tu ziga bweezu
 ra' nin ree' duuda ayi naa tu ziga tuhbi nin rahw
 guehta nin ba biaa loh xquelrihn ñi'h, ¹³ ya nin
 ree' ra' duuda chi naa ra' ziga zi tuhbi biñi'n
 bweezu'hn nin ree' duuda ni'chi ra' ayi riu'nbwa'
 za'ca xchi'dxyi Dxiohs. ¹⁴ Ya nin rahw guehta naa

ra' ziga bwiinn ra' nin baniin ca zuu, nin ba naann cuun nin naa dzi'n za'ca nee cuun za nin naa dzi'n dxaaba, laasii ba biaa loh xigaaba ra' ba.

6

¹ Yannah chozah gaze'ta ru nu'h xchi'dxyi Dxiohs tin chuu ru xquelrihn nu'h, ni'chin nnah chozahru nu'h loh garaa dxyi'dxyi nin basi'dxi nu la'h tu chin gue'du gwachiisto' tu la'h Jesucristu dez dxyih nin bachiza'loh nu'h; ba basi'dxi nu'h nahpa chechiisto' nu'h xchi'dxyi Dxiohs, ² ba basi'dxi za nu'h guelrohbañihsa, cun ba basi'dxi za nu'h xa rudzii'ba naa ra' bwiinn guhla ra' yihca ra' bwiinn tin guunntaa'y i ra' ba la'h ra' ba, nee ba naann nu'h ziuu' dxyih gabahan ra' bwiinn guuchi, cun ba naann za nu'h guunn Dxiohs guelguxchisi nin naa par tu'pazi. ³ Pwihsa chozah nu'h gasi'dxi ru nu'h sidela la'h Dxiohs nnaa Ñi'h, ⁴ pwihsa guyuu' bwiinn ra' nin bia'ñih loh xquelrihn ñi'h, nin guca'ha guelnaza'ca nin rudi'hi Dxiohs, nin guleezaa Spíritu Saantu xteenn Dxiohs la'n lasto' ra' ñi'h. ⁵ Pwihsa bidxa'gasto' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs cun nee guelnabwa' xteenn Dxiohs cun xteenn guelnabahan nacuubi nin gue'du dxi'. ⁶ Sidela la'h ra' ba gabia'garii ra' ba loh guelnabahan nin gohpa ra' ba galoh ayi ru gaca dxiac nayaa ra' ba loh duhlda nee ayi ru nuu dxiac za'ca loh xigaaba ra' ba laasii la'h gahca ra' ba riigaca'h ra' ba la'h Llili'n Dxiohs loh cruhzi stuhbi nee zusi'xtuhyi ra' ba la'h Ñi'h loh ra' bwiinn ziahan. ⁷ Naa ra' ba ziga yuh nin ree' ñihsadxiah chin riaaban loh guidxyiyuh: sidela la'h loh yuh chi gudi'hi guelnaza'ca la'h bwiinn nin

ruhnnee loh yuh chi dzi'n, nahpan guelruhntaa'yi xteenn Dxiohs, ⁸ per sidela ganaalla yaguihchi ra' cun cwa'ndxaaba ra' guitahn lohon, ayi xi gallu'yitii'hin; ziaaban loh xquelguxchisi Dxiohs, nahpa zica'dxihin.

Dxyi'dxyi nin ruzuhchihpa sto' nu'h

⁹ Per nicala rachiñi' nu loh tu bwihtsi ra' nin nadzii'hi nu, naann nu ba guhca ntaa'yi tu cun naann za nu ba gula'h tu loh duhlda, ¹⁰ laasii Dxiohs naa nin ruhnn guelguxchisi za'ca, nee ayi xclaa'dzi Ñi'h dxia'lda nin ruhnn tu nee guelruca'hsto' nin nahpa tu la'h Ñi'h chin rahcanee tu la'h bwihtsi ra' nu'h loh guelriachiisto' xteenn Dxiohs, cun gallee ra' dzi'n za'ca nin zeezah cayuhnn tu, ¹¹ yannah xclaa'dzi nu tuhbigah tu chezah dzi'tsi tu loh siguhra dzi'tsi nin nahpa tu loh xchi'dxyi Dxiohs tin guica'ha tu garaa nin xclaa'dzi Dxiohs guni'hi Ñi'h la'h tu. ¹² Ayi xclaa'dzi nu gaca tu bwiinn raa'lla, ni'chin gul-gui'hnn ziga bwi'hnn ra' bwiinn galoh; gohpa dzi'tsi ra' ba dxyi'dxyi ra' nin gwachii duxa sto'ra' ba, guleeza ra' ba tin guca'ha ra' ba guelnaza'ca nin bia'han dxyi'dxyi gudi'hi Dxiohs la'h ra' ba.

¹³ Pwihsí chin bia'hannee dxyi'dxyi Dxiohs la'h guehtu Abrahñ, guñi' chihpa Ñi'h pur la'h gahca Ñi'h, laasii ayi nin stuhbi nin lasahca loh Ñi'h, ¹⁴ ya rahbi Ñi'h:

Guchiin zuhnntaa'yi'hn yihca lu'h ziahan nee zuni'hizahn ziahan ra' llahga lu'h.

¹⁵ Ya Abrahñ guleeza ba cun paseensi ya zi'chi guca'ha ba nin bia'hannee dxyi'dxyi Dxiohs la'h ba, ¹⁶ laasii chin rñi' chihpa tuhbi ndxi'hw, rñi'

chihpa ban pur stuhbi bwiinn nin lasahca ru loh ba; ya chin ruze'ta ra' ba la'h bwiinn chi pwihs i ayi ru xa guunn ba gucha'h ba xchi'dxyi ba. ¹⁷ Zi'chi gahca za rclaa'dzi Dxiohs gacabwa' ra' llahga guehtu Abrahn zizohba pa'hcaa dxyi'dxyi nin guñi' Ñi'h loh Abrahn galohtii'yí. Zizohba pa'caa xchi'dxyi Ñi'h laasii guñi' chihpa Ñi'h dxyi'dxyi pur lah gahca Ñi'h chin bia'han dxyi'dxyi Ñi'h cun guehtu Abrahn. ¹⁸ Ni'chin nnah, nuu chiohpa dxyi'dxyi nin ayi nuu guidxa'h, laasii ayi nuu guiñi' Dxiohs dxyi'dxyi xihn, nahpa ruza'loh Ñi'h xchi'dxyi Ñi'h, nee bani'hi za Ñi'h guelriachiisto' la'h ra' nin gwabiiga-gallu'n loh Ñi'h, loh ra' nin zeezahnee loh siguhra dzi'tsi xteenn ñi'h nin bani'hi Ñi'h la'h nu'h pur lah Ñi'h, ¹⁹ ya nin naannloh nu'h chi naa nin ruzuhdzi'tsi lasto' nu'h ziga tuhbi du'h dxi'ba nin zohba llaa'n gaandxuu nin rna'zu chihpa la'h baarcu. Ni'chi ruzuhdzi'tsi la'n lasto' nu'h tin gadzihn nu'h dihtsi lahdx roo' xteenn guido' nin nuu llaa'ndxibaa', ²⁰ hasta guyuu'tii Jesuhs pur la'h ra' nu'h, tin galohyi bax-aala Ñi'h neziuh nin radzihn loh Dxiohs tin naa Ñi'h bixohza nin lasahca par tu'pazi ziga guhca za bixohza nin laa Melquisedec.

7

*Jesucristu naa bixohza lasahca ziga naa
Melquisedec*

¹ Galoh chin guhca Melquisedec rrehyi xteenn guihdxyi Salem, guhca za ba bixohza roo' xteenn Yu'bi Dxiohs, ya chin gubia'garii guehtu Abrahn loh guehrru nin gudxiinn ba garaa ra' rrehyi

ra' nin gudxindxinee ba, Melquisedec biria'h ba bagachi'loh ba la'h Abrahn tin gunaaba ba loh Dxiohs gacanee ru Ñi'h la'h Abrahn, ² ya badi'hi Abrahn la'h Melquisedec tuhbi cwa'h loh ts'i'h nin bwi'hnn ba gahn loh guehrru. Ya zee loh dxyi'dxyi Melquisedec "Mweer rrehyi nin ruhnn za'ca guelguxchisi", nee neezaa naa ba rrehyi loh guihdxyi Salem ziga zeezah loh dxyi'dxyi lah ba naa rrehyi xteenn guelrbwihdxyiisto!. ³ Dxyiigah si biinloh ba loh ra' bwiinn; nin ayi chyu gaann chyu naa xtaada ba, chyu naa xnaan ba, cun chyu naa lasaa' ba, nee ayi za chyu gaann cuuca guulaa ba, nin ayi chyu gaann za cuuca guhchi ba. Guhca ba ziga naa Llii'n Dxiohs, tuhbi bixohza nin ba nuu nabahan para tu'pazi.

⁴ Pwihs i gulguia'ha balaaca chi'h guhca Melquisedec tuhbi bwiinn za'ca tuhbi bwiinn roo': la'h ba badi'hi guehtu xtatita roo' nu'h Abrahn tuhbigah cwa'h nin lasahca duxa loh tuhbigah ts'i'h nin bwi'hnn ba gahn chin guluhilla gudxihdxinee ba la'h rrehyi ra', ⁵ ya lehyi xteenn Moisehs, rnabwa' rca'ha ra' bixohza nin naa ra' lasaa' ra' guehtu Levih tuhbi cwa'h mweeyi loh ra' lasaa' ra' ba ziga nin badi'hi guehtu Abrahn la'h Melquisedec, nicala naa ra' ba llahga guehtu Abrahn, ⁶ per la'h Melquisedec nicala ayi naa ba bwiinn lasaa' guehtu Levih, badi'hi Abrahn tuhbi cwa'h xixteenn ba la'h Melquisedec, ya chi'chi bwi'hnntaa'yi Melquisedec yihca Abrahn, nicala la'h Abrahn naa nin bia'hannee Dxiohs dxyi'dxyi, ⁷ nee ayi nin tuhbi bwiinn nin gaca guini' guriincaa, laasii bwiinn nin lasahca ru naa nin ruhnntaa'yi yihca nin gulliaa' ru lasahca.

8 Ya lahda nu'h nnah, nuu ra' bixohza nin rca'ha ra' tuhbi diezimu naa ra' ba ndxi'hw ra' nin rahchi; per ziga la'h Melquisedec, loh Xchihtsi Dxiohs ruze'ta la'h ba ziga zi tuhbi bwiinn nin nuu nabahan gahca. **9** Ni'chin zahca gaze'ta nu'h guehtu Levih nin rca'ha tuhbi cwa'ha loh lasaa' ba, per la'h gahca ba gudxihlli ba tuhbi cwa'ha chin badi'hi guehtu Abrahn tuhbigah yihca tsi'hgah cwa'h la'h Melquisedec, **10** laasii nicala nagahdxi chyu llui'n guehtu Abrahn chuu chin bagachi'loh Melquisedec la'h ba, per bazuhchihpa sto' ba laasii ba bia'han dxyi'dxyinee Dxiohs la'h ba zudi'hi Ni'h llahga ba, ni'chin chin la'h ba gudxihlli tuhbi cwa'h naa ba ziga nin zeenee gahca ra' llahga ñi'h.

11 La'h ra' bwiinn Israel ra' guca'ha ra' ba xlehyi Moisehs chin biinloh bixohza nin guhca ra' xpwiinn guehtu Levih nin naa ra' llui'n guehtu Arohn, per sidela ñahca ñuhnn ra' bixohza chi ñibahan nayaa ra' bwiinn nin gwazahnee lehyi chi, pwihsy ayi ru ñichi'hn ñuu' stuhbi bixohza nin naa ziga guehtu Arohn, sino que tuhbi bixohza nin naa ziga Melquisedec, **12** laasii chin rdx'a'h tuhbi bixohza nee lehyi nahpa guidxa'h, **13** ya ziga rñi' xchi'dxyi Dxiohs, Daada Jesucristu naa bwiinn guriincaa famihyi, ya famihyi ra' rii' nagahdxi gaca nin tuhbi ra' ba bixohza, **14** laasii nayaa-nayaa naann nu'h naa Daada Jesucristu tuhbi bwiinn lasaa' guehtu Judah, ya Moisehs ayi baze'ta ba xpwiinn Judah chin baze'ta ba bixohza ra'.

15 Ya nayaa naa nin rñi' nu nnah, laasii la'stuhbi bixohza cuubi biinloh nin naa ziga gahca guhca

Melquisedec, ¹⁶ ya la'h ba ayi guhca ba bixohza pur tuhbi lehyi nin ñiñi' xa ñiinloh ba, sino que la'h ba guhca ba bixohza pur guelrnabwa' nin ba nuu nabahan ba par tu'pazi. ¹⁷ Squii' baze'ta Dxiohs la'h Ñi'h:

Yi'h naa lu'h tuhbi bixohza par tu'pazi, ziga guhca tuhbi bwiinn nin biria'hlah Melquisedec.

¹⁸ Pwihs i zi'chi zi babihxi lehyi galohyi chi, laasii ayi guhca ñuhnn bwiinn ziga baluu'yi lehyi chi. ¹⁹ Pwihs i ayi xlehyi dxi'h Moisehs ñuhnn gahn ñibahan za'ca bwiinn, per xlawaah lehyi chi nahpa nu'h tuhbi guelriachii sto' za'ca nu'h, nin ruhnn tin riobiiga nu'h loh Dxiohs.

²⁰ Per Dxiohs bazuh la'h Jesucristu bixohza cun dxyi'dxyi nin guñi'chihpa Ñi'h cun lah gahca Ñi'h, ²¹ ya spaaldaa ra'bixohza ra'guhca ra'ba bixohza ayi cun dxyi'dxyi nin rñi' chihpa per bixohza rii' guhca Ñi'h bixohza cun dxyi'dxyi nin rñi' chihpa, laasii loh Xchihtsi Dxiohs caa ziga guñi' Ñi'h:

La'h Dxiohs guñi' chihpa, nee ayi gucha'h Ñi'h xchi'dxyi Ñi'h, rahbi Ñi'h:

“Yi'h naa lu'h tuhbi bixohza roo' par tu'pazi, ziga gahca guhca Melquisedec.”

²² Ni'chin la'h Jesucristu naa nin ruhnn zohba dzi'tsi dxyi'dxyi nin lasahca ru ra' rii', ²³ ya snuhn ra'bixohza ra'guhca ziahan ra'ba, per ziga nahpa rahchi ra'ba ni'chin ayi nuu para ñazah ru ra' ñibahan ra'ba, ²⁴ per ziga la'h Jesucristu ayi chuu gachi Ñi'h stuhbi, ni'chin nin ayi chuu chapitii xquel bixohza Ñi'h. ²⁵ Pwihs i ni'chi zan rahca ruta'h Ñi'h la'h ra'bwiinn loh duhlda par tu'pazi,

ruta'h Ñi'h garaa ra' nin riabiiga loh Dxiohs pur la'h Ñi'h laasii ba nabahan Ñi'h par tu'pazi tin canaaba Ñi'h loh Dxiohs pur xpwiinn Ñi'h.

²⁶ Pwihs Jesuhs naa bixohza roo' nin rchi'hn nu'h; la'h Ñi'h naa Ñi'h saantu nin ayi guhpa nin tuhbi duhlda, biria'caa Ñi'h loh ra' bwiinn duhlda ya guyahsa Ñi'h guiya' ru nee llaa'ndxibaa'. ²⁷ Ayi naa Ñi'h ziga snuhn ra' bixohza ra', nin rdxihna' maan ra' nee nahpa rutidxi guhn ra' ba ma guillii-guillii, mwer galoh pur xtuhlda ra' ba chi'chi pur xtuhlda ra' bwiinn. Per la'h Jesuhs tuhbi si batidxitloh Ñi'h guelrza'cazzi; chin gucah Ñi'h loh cruhzi, baxi'hi Ñi'h llarihn Ñi'h pur xtuhlda nu'h tin zi'chi gudxihlli Ñi'h xtuhlda ra' nu'h par tu'pazi. ²⁸ Xlehyi Moisehs rusaa'n gaca tuhbi ndxi'hw bixohza nin rahchi, per dxyidxyi nin guñi' chihpa Dxiohs gulii Ñi'h la'hgahca Llii'n Ñi'h nin naa bixohza roo' nin nayaa nin banabahan za'ca par tu'pazi.

8

Jesucristu naa nin rñi' loh Dxiohs pur la'h nu'h

¹ Dxyidxyi nin lasahca ru loh ra' dxyidxyi nin cañi' nu'h naa squii': bixohza nin naa xpixohza roo' nu'h la'h Ñi'h guzohba xlahdu derehchu Dxiohs llaa'ndxibaa', ² nee naa Ñi'h bixohza la'n yuu' nin naa saantu nadaa, hasta bwi'hnncha'yí Dxiohs; ayi la'n guido' dxi'h nin ruhnn cha'yí ra' bwiinn loh guidxyiyuh. ³ Pwihs ziga garaa ra' bixohza nin lasahca ru bibwi'hi ra' ba tin batidxi guhn ba guidxa'h cun snuhnru guhn ra' loh Dxiohs nin

nuu dxibaa'. Pwihsí ni'chin neezaa la'h Jesucristu guhpaa Ñi'h ziga batí'dxiguhn Ñi'h la'hgahca Ñi'h nez loh Dxiohs. ⁴ Sidela la'h Ñi'h nuu gahca Ñi'h loh guidxyiyuh rii', nin ayi ñahca Ñi'h bixohza, laasii loh guidxyiyuh rii' guyuu' gahca ra'bixohza ra' nin badi'hi guhn ziga gunabwa' xlehyi Moisehs, ⁵ per dzi'n ra' nin bwi'hnn ra'bixohza rii' guhca ziga tuhbi bacaala xteenn garaatii' nin nuu llaa'ndxibaa', nee naann nu'h naa ra'n bacaala laasii baluu'yi Dxiohs la'h guehtu Moisehs chin baguuldaa guunn ba xquido'Dxiohs, rahbi Dxiohs loh ba:

Bwa'ha za'ca tin guunn lu'h garaatii' zigapa'hcaa nin balu'yi'hn yi'h loh dahan Sinaí.

⁶ Per la'h Xpixohza nu'h ruhnn Ñi'h dži'n nin lasahca ru, laasii la'h Ñi'h naa Ñi'h nin zuu galaayi loh xneziuh Dxiohs loh ra' bwiinn guidxyiyuh, baluu'yi Ñi'h dxyi'dxyi nin guñi' Dxiohs chin bwi'hnn Ñi'h dxyi'dxyi cuubi loh ra' bwiinn guidxyiyuh. Per dxyi'dxyi cuubi ra' lasahca duxa run. ⁷ Per sidela ñahca ñusaguu'dzi sto' ra' bwiinn lehyi nin badi'hi Dxiohs galohyi la'h Moisehs ayi ñichi'hn ñuhnn Dxiohs stuhbi lligaaba cuubi, ⁸ per la'h Dxiohs bwa'ha Ñi'h ayi bazo'badxiahga ra' bwiinn guidxyiyuh xchi'dxyi Ñi'h, chi'chi rahbi Ñi'h loh Xchihtsi Ñi'h:

Na'h rñi'n zadzihñ ra' dxyih chin gu'nnahn stuhbi lligaaba,
dxia'han dxyi'dxyineen stuhbi dxyi'dxyi la'h ra'
bwiinn Israel neezaa la'h ra' bwiinn Judah
tin guica'ha ra' ba dxyi'dxyi cuubi,

⁹ ayi ziga dxi'h lligaaba nin bwi'hnna'hn chin
bia'han dxyi'dxyineen la'h xtaada guldoor'
ra' tu la'n dxyih ra' nin guna'zu'hn naa ra'
ba chin babwe'hehn la'h ra' ba lahdxyi ra'
bwiinn Egipetu.

Pwihsy ayi bazo'badxiahga ra' ba xchi'dxyi'hn nin
basia'hanee ra'n ba, ni'chin gule'he sto'n
la'h ra' ba,

¹⁰ pwihsy dxyi'dxyi ra' nin ru'nnahn lligaaba
xclaa'dzihns dxia'han dxyi'dxyi loh bwiinn
Israel chi'chiyi loh dxyih ra' chi naa squii',
zu'nnahn para chu'tii xlehyi'hn loh xquelrihn ra'
ba, nee zuca'h zahn xchi'dxyi'hn la'n lasto'
ra' ba,

chi'chi na'h gaca'hn Xchioshs ra' ba, ya la'h ra' ba
gaca ra' xpwiinn ra'n.

¹¹ Ya nin tuhbi bwiinn ayi guluu'yi ba lasaa' baa,
nin bwihtsi ba, gahbi ba:

"Guldxiu'nbwa' la'h Daada Dxioshs",
laasii garaa ra' bwiinn ziu'nbwa' ra' ba na'h desde
nin bi'tu'hn hasta nin guyu'xa,

¹² nee zalahsasto'n la'h ra' ba nee zusia'pitiin
xtsi'n dxaaba ra' ba,

nee ayi ru chuu dxyih gusaza'sto'n xtuhlda ra' ba.

¹³ Chin lu'h bia'han dxyi'dxyi Dxioshs dxyi'dxyi
cuubi, pwihsy dxyi'dxyi nin bia'han dxyi'dxyi Ñi'h
galoh naan dxyi'dxyi yu'xa, ya ayi ru xi guilasah-
can.

9

*Guido' loh guidxyiyuh rii' cun guido' nin nuu
llaan'dxibaa'*

¹ Pwihsı, dxyi'dxyi nin bia'han galoh badi'hi lehyi chi xa guunn ra' ba chin raann ra' ba Dxiohs, neezaa xa gaca guido' loh guidxyiyuh tin guhcan chiohpa la'n yuu', ² ya nin naa mwer la'n hasta laa yuu' nadaa; la'n chi zuu gandayehru cun mweella cun pahn ra' nin guhcataa'yı pur lah Dxiohs. Nin raroopa la'n yuu' chi nuu dihtsi lahdxı roo' chi ³ ya nin raroopa dihtsi vehlu (nin za'bi la'n tabernaculu chi) laa yuu' nadaa duxa xteenn Dxiohs. ⁴ Ri'chi zuu tuhbi bacu'ga dxi'ba nin rahca guxa'hla la'n ñi'h, dxi'ba chi naan ganaalla ohro. Ri'chi za guyuu' tuhbi dxihın nin nahcu ganaalla ohro gaduhbitii' tihxin nin nahpa ra' ba ziga tuhbi sehn nin ruluu'yı ba badi'hi Dxiohs xchi'dxyi Ñi'h la'h ra' ba naa ra' ba xpwiinn Ñi'h, ya la'n dxihn ohro chi guyuu' tuhbi ploori dxi'ba ohro nin guyuu' tuhbi clahsa pahn nin biria'hlah manah; la'n gahca za dxihn chi guyuu' xpahra guehtu Arohn nin gule'he nacuubi bwiii'n cun tahblu dxiah ra' nin baca'h Dxiohs gadzi'h dxyi'dxyi nin badi'hi Ñi'h la'h guehtu Moisehs, ⁵ ya yihca dxihn chi zuu chiohpa figuhra xteenn xaanjla Dxiohs; la'h ra' aanjla chi naa ziga sehn ri'chi zuu Dxiohs, pwihsı ri'chi nucha'ga yihca xihyi ra' aanjla ra' chi ri'chi za ruza'hla bixohza llarihn guidxa'h xcweenta xtuhlda ra' bwiinn. Pwihsı ziahan ru dxyi'dxyi zahca gaze'ta nu loh dee' per nnah hasta ri'chi gasia'han ra' nun.

⁶ Ya chin guluhlla bazuhcha'yı ra' ba garaa dee', chi'chi riuu'tii ra' bixohza zi'chi zi la'n yuu' nadaa tin raann ba Dxiohs, ⁷ per la'n stuhbi nin raroopa lahta xteenn la'n yuu' chi riuu'tii la'h dxi'h bixo-

hza nin rnabwa' per tuhbi dxi'h dxyih loh tuhbi yihza; ya loh nin riuu'tii bixohza nin rnabwa' chi la'n chi nahpa rianee ba rihn xteenn guidxa'h tin ruti'dxi guhn ban ri'chi tin dxiaa xtuhlda ba nee dxiaa za xtuhlda bwiinn guihdxyi ra', ⁸ per cun dee' ra' ruluu'yi Spíritu Saantu Dxiohs la'h nu'h. Loh nin mwergaloh garoolda la'n yuu' tabernaculu chi hasta raann ra' ba la'h Dxiohs rahca raann ra' ba Dxiohs loh gaduhbi nin nagahdxi guillaalaga'h hasta naa yuu' nadaa duxa xteenn Dxiohs. ⁹ Garaa ra' nin guhca galoh naa ziga tuhbi bacaala nin baluu'yi xa gacan nnah, laasii guelguhn ra' cun neezaa maan ra' nin badi'hi ra' ba loh Dxiohs ayi rusiaa za'can xquelrihn ra' bwiinn nin rudi'hi guhn maan ra' loh Dxiohs, laasii llarihn maan ra' basie'wzin loh xtuhlda ra' bwiinn. ¹⁰ Dee' naa ganaalla zi nin rahw bwiinn, nin ree' ba, cun guelrohbañihsa o xilla stuhbi dzi'n nin ruhnn bwiinn tin riaa ganaalla tihxi zi ba hasta la'n dxyihyi nin gucha'h Dxiohs garaatii'.

¹¹ Per la'Jesucristu bi', yannah la'h Ñi'h naa Ñi'h bixohza roo' xteenn ra' dxyi'dxyi cuubi nin lasahca ru nnah, Nacuubi naa la'n guido' hasta ruhnn Ñi'h dzi'n xteenn bixohza, ya naza'ca ru cun nayaa ru guido' cuubi chi nee ayi guhcacha'yin cun naa ra' bwiinn guidxyiyuh, nee ayi za naan guido' loh guidxyiyuh rii'. ¹² La'h Jesucristu guyuu'tii' la'n hasta naa pa'caa yuu' nadaa duxa xteenn Dxiohs, tin ayi guti'dxi guhn dxi'h Ñi'h llarihn ra' chihva cun guun sino que llarihn nabahan Ñi'h; ya la'n yuu' chi guyuu'tii' Ñi'h tuhbi si par tu'pazi, tin zi'chi bata'h Ñi'h la'h ra' nu'h loh

duhlda par tu'pazi. ¹³ Garaa ziga guñi' ra' bwiinn biaa xtuhlda ra' ba naa squii' cadxyih roo': llarihn ra' guun, cun llarihn ra' chihva, cun cobadeh xteenn guidxa'h nin baca'dxih ra' ba la'n guido' nadaa chi nin baro'ba ra' ba yihca ra' bwiinn ra' nin nahpa duhlda. ¹⁴ Per sidela basiaa dee ra' xtuhlda bwiinn nez tihxi zi ra' ba, ;balaaca chi'h lla llarih Jesucristu ayi dxia'han gusiaa xtuhlda bwiinn!, laasii nahpa Ñi'h guelnabahan par tu'pazi, la'h gahca Ñi'h badi'hi Ñi'h llarihn Ñi'h loh Dxiohs ziga tuhbi guhn nin ayi nin tuhbi duhlda, ya llarahn Ñi'h rusiaa loh xquelrihn nu'h pur dzi'n ra' nin ayi xi lasahca tin chuu nu'h loh Dxiohs nin naba-han par tu'pazi. ¹⁵ Pwihsni' chin Jesucristu naa nin rusia'lda dxyi'dxyi naa Ñi'h nin zuu galaayi loh Dxiohs llaa'ndxibaa' neezaa loh ra' bwiinn guidxyiyuh pur xcweenta dxyi'dxyi cuubi, ya loh nin guhchi Jesucristu tin chapitii xtuhlda ra' bwiinn cun bwiinn za ra' nin bwi'hnn ziga caa loh lehyi Moisehs tin guica'ha garaa nin ba gudihdxyi Dxiohs guelnabahan para tu'pazi, ziga bia'han dxyi'dxyi Ñi'h dez galohti'. ¹⁶ Dxyi'dxyi cuubi rii' naa ziga chin xclaa'dzi tuhbi bwiinn guinabwa'ba xa guiga'zi xixteenn ba chin galda gachi ba, nahpa guca'h bwiinn chi loh tuhbi dxihtsi xa guiga'zin chi'chi guca'h lah ba, per chin nnahyi gachi bwiinn chi ayi xi guilasahca dxihtsi chi. ¹⁷ Pwihsni' ayi xi guilasahca dxihtsi chi sidela la'h bwiinn nin bwi'hnnan nabahan ba; sola lasahcan chin ba la'hba guhchi. ¹⁸ Pwihsni' chin bia'han dxyi'dxyi Dxiohs cun la'h ra' bwiinn Israel galoh, nahpa guhchi tuhbi guidxa'h tin billi'hi rihn.

19 Chin guluhlla guñi' Moisehs xcweenta dxyi'dxyi ra' ziga nin caa loh dxihtsi lehyi loh ra' bwiinn Israel, chi'chi guca'ha ba llarihn ra' bicerru ra' cun llarihn chihva, cun ñihsa, cun dxyihchi xñaa cun tuhbi llii'dzi yahga nin laa hisopo; chi'chi cun llii'dzi yahga chi baro'ba ba rihn chiloh dxihtsi chi cun yihca garaa ra' bwiinn ra' chi, **20** chi'chi rahbi ba:

Rihn rii' naa sehn xteenn dxyi'dxyi nin bia'han dxyi'dxyi Ñi'h loh tu zizo'bapa'hcaa guunn tu.

21 Zi'chi gahca za baro'ba Moisehs rihn chi la'n guido' cun yihca garaa ra' nin xchi'hn ra' bixohza chin raann ra' ba Dxiohs la'n guido' chi. **22** Lehyi xteenn Moisehs rnabwa' nahpa cun rihn riaa xtuhlda ra' bwiinn, ya ayi rahca nayaa ra' ba loh duhlda sidela la'h rihn ayi rlli'hi.

Llarihn Jesucristu ruzia'tii xtuhlda bwiinn ra'

23 Ni'chin bichi'hn guhchi guidxa'h ra' rii' nee billi'hi llarihn ra' ma tin basiaa'han la'h ra' nin naa ziga xpacaala ra' nin nuu llaa'ndxibaa', per nin nuu llaa'ndxibaa' xchi'hn guilli'hi llarihn tuhbi nin lasahca ru, **24** laasii la'h Jesucristu ayi guyuu'tii Ñi'h la'n yuu' saantu nin ruhnn cha'y'i ra' bwiinn guidxiyuh, nin naa ziga xpacaala guido' pa'caa xteenn Dxiohs sino que guyuu'tii Ñi'h llaa'ndxibaa' tin cañi' Ñi'h pur xcweenta ra' nu'h loh Dxiohs, **25** nee ayi za bichi'hn ñilli'hi llarihn Ñi'h ziahan ziga nahpa ruhn ra' xpixohza roo' ra' bwiinn Israel chin riuu'tiinee ra' ba llarihn guidxa'h la'n yuu' nadaa duxa xteenn Dxiohs yi-hza cun yihza. **26** Sidela nahpa ñuhnn Ñi'h ziga

ruhnn ra' bixohza, nahpa ñahchi Ñi'h ziahan dez chin gurihxchih guidxyiyuh, per nnah chin badz-ihn dxyih, baluu'yiloh Jesucristu tuhbi dxi'h tin la'h gahca za Ñi'h badi'hi Ñi'h llarihn Ñi'h loh Dxiohs chin guhchi Ñi'h loh cruhzi, tin zi'chi basia'pitii Ñi'h xtuhlda ra' nu'h par tu'pazi, ²⁷ laasii garaa ra' bwiinn nahpa gachi ra' ba tuhbi dxi'h, ya chi'chiyi tiidxi ra' ba loh xquelguxchisi Dxiohs. ²⁸ Pwihsa zi'chi za la'h Jesucristu tuhbi chi'h zi baxi'hi Ñi'h llarihn Ñi'h loh cruhzi tin basia'pitii Ñi'h xtuhlda ra' ziahan duxa ra' bwiinn. Per nahpa guibia'garii Ñi'h stuhbi ayi tin gusia'pitii ru dxi'h Ñi'h duhlda sino que tin guta'h Ñi'h la'h gallee bwiinn nin cabweeza la'h Ñi'h.

10

¹ Laasii xlehyi Moisehs naa ziga zi tuhbi ba-caala xteenn ra' nin ze' nnah, per ayi gacan ziga pa'caa dxyi'dxyi cuubi ra' chi; ni'chin lehyi cun llarihn guidxa'h ra' nin rlli'hi gazohba yihza ayi gaca guunn za'can la'h ra' bwiinn nin riabiiga loh Dxiohs, laasii ayi nuu gusia'pitii llarihn guidxa'h xtuhlda bwiinn. ² Pwihsa sidela la'h lehyi ñahca ñuhnn nayaa la'h ra' bwiinn loh duhlda, pwihsa ayi ru ñudi'hi ra' ba llarihn ra' guidxa'h laasii chin guyapitii xtuhlda ra' ba nee loh xquelrihn ra' ba ayi ñu'nbwa' ru la'h duhlda, ³ per xquelguhchi ra' guidxa'h cun guelrudi'hi ra' ba llarihn ra' ma gazohba yihza sola rallu'yin para rusaza'n sto' ra' ba xcweenta xtuhlda ra' ba, ⁴ laasii llarihn ra' guidxa'h ayi nuu gusia'pitii xtuhlda bwiinn, ⁵ ni'chin la'h Jesucristu chin bi' Ñi'h loh

guidxyiyuh rahbi Ñi'h loh Dxiohs:

Ayi xclaa'dzi lu'h llarihn ra' guidxa'h nin rahchi
ra' tin gusiaa ra' xtuhlda ra' bwiinn.

6 Ayiza biuu' sto' lu'h guhn ra' nin guca'dxih ra'
guidxa'h nin rahca ra' tin gusiaa ra' xtuhlda
ra' bwiinn.

7 Ya chi'chi ra'pihn:

"Rii' ze'l dahntin gu'nnaahn ziga xclaa'dzi lu'h
gaca, Daada Dxiohs", (ziga nin caa loh dxi-
htsi ra' pur nin saca'hn).

8 Chin guya'loh guñi' Jesucristu dxyi'dxyi ra' rii':
"Ayi xclaa'dzi lu'h cun ayi za riuu'sto' lu'h xquel-
guhchi guidxa'h neezaa guhn nicala za xquel-
rca'dxih cun llarihn guidxa'h nin runi'hi ra' bwi-
inn pur xtuhlda ra' ba ziga caa loh dxihtsi lehyi
guunn ra' bwiinn", **9** ya chi'chi rahbi Ñi'h: "Na'h
ze'l dahntin gu'nnaahn ziga pa'caa nin xclaa'dzi
Yu'bilu'h gu'nnaahn, Daada Dxiohs", chi'chi ba-
sia'pitii Ñi'h nin guhca galoh tin pur llarihn
Ñi'h gulahchixchih Ñi'h dxyi'dxyi cuubi nin ba-
sia'hannet Ñi'h la'h nu'h nnah. **10** La'h Dxiohs
basiaa la'h nu'h laasii bwi'hnn Jesucristu ziga
guhca xigaaba Dxiohs guxi'hi Ñi'h llarihn Ñi'h
chin gucaah Ñi'h loh cruhzi tuhbi chi'zi par tu'pazi.
11 Garaa ra' bixohza ra' nin naa bwiinn Israel,
ruhn ra' ba dzi'n guillii-guillii tin zeezah rudi'hi
ra' ba guidxa'h chi'h zi cun llarihn ra' ma, ziga
caa loh lehyi, nicala la'h guhn ra' chi ayi nuu
gusia'pitii duhlda, **12** per la'h Jesucristu tuhbi chi'h
zi baxi'hi Ñi'h llarihn Ñi'h loh cruhzi tin basia'pitii
Ñi'h xtuhlda ra' bwiinn guidxyiyuh par tu'pazi,
chi'chi guzohba Ñi'h xlahdu derehchu Dxiohs

llaa'ndxibaa', ¹³ ya ri'chi cabweeza Ñi'h chin gadz-
ihn dxyih gutsiiga Dxiohs galtee nin rdxyi'chinee
la'h Ñi'h nez ñaa' Ñi'h. ¹⁴ Ni'chin tuhbi chi'h zi
gucah Ñi'h loh cruhzi tin basiaa Ñi'h par tu'pazi
la'h ra' bwiinn nin riachiisto' ra' ñi'h xchi'dxyi
Ñi'h. ¹⁵ Zi'chi gahca za rñi' Spíritu Saantu Dxiohs
loh nu'h; nnah Ñi'h:

¹⁶ Dxyi'dxyi nin dxia'hannee ra'n ba la'n dxyih ra'
chi gaca squif', —rahbi Dxiohs—, zigu'tiin
xchi'dxyi'hn la'n lasto' ra' ba,
nee zusia'han zahn xchi'dxyi'hn loh xquelrihn ra'
ba.

¹⁷ Ya chi'chi rahbi Ñi'h:
Nin stuhbi ayi gusaza'sto'n xtuhlda ra' ba nee cun
xquelnadxaaba ra' ba.

¹⁸ Ni'chin chin la'h xtuhlda bwiinn ba guyah-
pitii, ayi ru rchi'hn gudi'hi ra' ba guidxa'h tin
chapitii xtuhlda ra' ba.

Yannah nahpa chobiiga nu'h loh Dxiohs

¹⁹ Ni'chin nnah bwiitsi ra', ayi guidxyihbi
tu laasii zahca gachidxu'tii ra' nu'h la'n yuu'
nadaa duxa xteenn Dxiohs pur llarihn Jesucristu.

²⁰ Chozah nu'h loh neziuh nacuubi, neziuh xteenn
guelnabahan nacuubi, nin baxaala Ñi'h para la'h
nu'h pur llarihn gahca Ñi'h nin badi'hi Ñi'h loh
Dxiohs tin chu'tii nu'h hasta rbweeza Xtaada
Dxiohs Ñi'h. ²¹ Jesucristu naa bixohza roo' nin
dzi'baloh loh ra' xpwiinn Dxiohs, ²² pwihsni'i chin
nahpa chobiiga nu'h loh Dxiohs cun gaduhbi
guelnayaa sto' xteenn nu'h, ayi guidxyihbi nu'h
nee ayi za gatuhyi loh nu'h. Cun guelriachii
za'ca sto' nu'h biaa la'n lasto' nu'h loh xigaaba

dxaaba nu'h, ya tihxi ra' nu'h bidxi'bin loh ñihsa nayaa, ²³ pwihs i chozah dzi'tsi nu'h loh dxyi'dxyi nin gwachiisto' nu'h, ayi chyu gucha'h xigaaba nu'h laasii zuza'loh Dxiohs xchi'dxyi Ñi'h nin basia'hannee Ñi'h la'h nu'h, ²⁴ nee gachidxi'hyi za nu'h xa guidxiacanee nu'h la'h ra' lasaa' nu'h ziga tuhbi ziga stuhbi ra' ba tin zi'chi gantsii'hi lasaa' nu'h cun guidi'hnn nu'h ganaalla dzi'n za'ca. ²⁵ Nin ayi za chyu guunn ziga ruhnn ra' bwiinn ra' nin ayi ru ri' chin radxa'galasaa' nu'h, sino que nahpa gachigu'gui'w lasto' lasaa' nu'h laasii la'h dxyih nin guibia'garii Daada Jesucristu zeegadzihn gahxu.

²⁶ Laasii sidela la'h nu'h cheezah chuu xtuhlda nu'h nicala ba bihn dxiahga nu'h xchi'dxyi Jesucristu, ayi ru gaca chapitii xtuhlda nu'h, ²⁷ chi'chi sihn gachidxunee nu'h guelnadxyi'bi xteenn xquelguxchisi Dxiohs, nee bwehla roo duxa nin guñihchiloh la'h ra' bwiinn ra' nin bidxyi'chinee la'h Dxiohs. ²⁸ Chin guyuu' chyuulla tuhbi bwiinn nin ayi bazo'badxiahga ziga guhca xlehyi guehtu Moisehs, nee nicala nuu chiohpa o chohnna bwiinn nin naann dzi'tsi guiñi' ra' ba ayi ruzo'badxiahga ba lehyi chi pwihs i nahpa rahchi ba, ayi chyu ralahsasto' ñi'h la'h ba. ²⁹ Pwihs i ¿balaaca xchi'h ru guelrusa'cazii duxa nin saca ra' nin rusia'ha xtuhyi la'h Llii'n Dxiohs, nee cun ziga rbwe'hesto' ra' ba llarihn Ñi'h nee rihni naa nin bia'han dxyi'dxyi basiaa la'h ra' ba loh duhlda, nee rñi'yah ra' ba la'h Spíritu Saantu xteenn Dxiohs, nee la'h Ñi'h naa Ñi'h nin nadzii'hi la'h ra' ba? ³⁰ Laasii ba naann nu'h guñi' Dxiohs

squii': "Na'h si gu'nnahn xquel guxchi'sihn; na'h zusadxiillihن la'h ra' ba." Nee neezaa guñi' Ñi'h squii': "La'h nin naa Daada zuhnn guelguxchisi la'h ra' xpwiinn Ñi'h." ³¹ ¡Nadxaaba duxa saca bwiinn nin dxiaaba la'n naa Dxiohs nin nabahan dzi'tsi!

³² Pwihsı gulgaza'sto' tu xa guhca tu galohyi; chin gue'du guca'ha tu xchi'dxyi Dxiohs xa bazuhchihpa sto' tu, bati'dxiloh tu guelrza'cazii duxa laasii guca'ha tu xchi'dxyi Dxiohs. ³³ Guyuu' ra' lasaa' tu nin basi'xtuhyi ra' ba, nee guyuu' za ra' nin basa'cazii la'h tu nez delanta loh ra' bwiinn ziahan. Guyuu' za nin badxa'galoh tu loh guelrza'cazii ni'chi za bati'dxiloh tu guelrza'cazii. ³⁴ La'h tu balahsa sto' tu la'h ra' bwiinn ra' nin guyuu' lahtsidxi'ba ya hasta riahxi tu basaa'n tu gule'hellu'hu ra' ba xixteenn tu laasii guhcabwa' tu llaa'ndxibaa' nuu guelnaza'ca par la'h tu nin lasahca ru, nee naan nin ayi ñichilohtii'. ³⁵ Ni'chin nnah ayi guñihchi tu xquelriachiisto' tu xchi'dxyi Jesucristu tin ni'chi guunn guica'ha tu guelnaba-han nin ayi ñichilohtii'. ³⁶ Pwihsı la'h tu nahpa cweeza dzi'tsi tu tin chin la'h tu ba bwi'hnn nin xclaa'dzi Dxiohs, ya chi'chi zica'ha tu nin bia'han dxyi'dxyi Ñi'h guica'ha tu, ³⁷ laasii xchi'dxyi Dxiohs nin bia'han rñi' squii':

Za lliaa'yı'hn ria'dxyi para dxi' nin nahpa dxi', ayi gacata'h Ñi'h.

³⁸ Bwiinn nin nabahan naya pur ziga riachiisto' ba xchi'dxyi'hn zibahan ba; per sidela la'h ga gusaa'n ba chechiisto' ba xchi'dxyi'hn, ayi chuu nasaa sto'n gwa'hahn loh ba.

39 Ya la'h nu'h ayi naa nu'h nin rusaa'n guelriachiisto' para ñichiloh nu'h loh xtuhlda nu'h sino que naa nu'h nin zena'hla tin ta'h nu'h loh xtuhlda nu'h laasii riachiisto' nu'h.

11

Guelriachiisto' xchi'dxyi Dxiohs

1 Pwihs i ziga gaapa lu'h guelriachii sto' naa siguhra zica'ha lu'h nin cabweeza lu'h, cun naannloh za lu'h chuu tuhbi cohsa nin nagahdxi dxienloh. **2** Biahxinee Dxiohs la'h xtaada guldoo' ra' nu'h laasii gwachiisto' ra' ba xchi'dxyi Ñi'h.

3 Laasii nin riachiisto' nu'h, naann nu'h bwi'hnncha'yi Dxiohs dxibaa' cun guidxyiyuh pur xchi'dxyi Ñi'h, laasii nin rachidia'ha ra' nu'h nnah guhcan loh nin ayi biinloh galohyi. **4** Pur ziga gwachiisto' guehtu Abel xchi'dxyi Dxiohs badi'hi guhn ba tuhbi guhn nez loh Ñi'h nin naza'ca ru loh guhn nin badi'hi bwihtsi ba nin biria'hlah Caín, ya pur ni'chin guñi' Dxiohs naa guehtu Abel bwiinn za'ca ru. Nnah nicala la'h guehtu Abel guhchi ba, zeezahtii' za'bi xchi'dxyi ba ziga gwachiisto' ba xchi'dxyi Dxiohs.

5 Zi'chi gahca za la'h Enoc pur ziga gwachiisto' ba la'h Dxiohs, ni'chin nin zeenee Dxiohs la'h ba llaa'ndxibaa', nabahan ba ayi guhchi ba, pwihs i ayi ru badxeela ra' ba la'h Enoc laasii Dxiohs zeenee la'h ba llaa'ndxibaa', nee loh Xchihtsi Dxiohs rñi' galoh nin nagahdxi guzee ba llaa'ndxibaa', guluu'nasaan ba sto' Dxiohs. **6** Pwihs i ayi nuu cu'nasaan lu'h sto' Dxiohs sidela ayi riachiisto' lu'h xchi'dxyi Ñi'h, laasii ziga chebiiga lu'h loh Dxiohs

nahpa chechiisto' lu'h nuu Dxiohs nee zudi'hi Ñi'h cohsa za'ca la'h ra' bwiinn ra' nin gadxi'hyi la'h Ñi'h.

⁷ Nee pur gwachiisto' guehtu Noeh dxyi'dxyi nin guñi' Dxiohs loh ba, chin rahbi Ñi'h ziaaba ñihsadxiah nin gue'du gwa'ha ra' bwiinn, chi'chi bwi'hnn ba nin rahbi Dxiohs loh ba nee bidxyihbi za ba laasii naann ba ruza'loh Dxiohs dxyi'dxyi nin rñi' Ñi'h, ni'chin bwi'hnncha'yí ba tuhbi barcu roo' tin ayi ñahchi ra' bwiinn lasaa' ba. Laasii gwachiisto' ba xchi'dxyi Dxiohs, ni'chi baluu'yí ba balaaca nin ayi riachiisto' ra' bwiinn guidxyiyuh dxyi'dxyi nin baluu'yí ba, ni'chi guca'ha Noeh guelnabahan za'ca nin gwachiisto' ba xchi'dxyi Dxiohs.

⁸ Pur guelriachiisto' xteenn xchi'dxyi Dxiohs nin guyuu' sto' guehtu Abrahn, chin gudihdxyi Dxiohs la'h ba, bazo'badxiahga ba xchi'dxyi Ñi'h biria'h ba lahdxyi ba gwah ba nez hasta bia'handxyi'dxyi Dxiohs gudi'hi Ñi'h guica'ha ba. Pwihsí biria'h ba lahdxyi ba guna'zu nehza ba zee ba nin ayi gaann ba caa chi'h gadzihn ba.
⁹ Pwihsí laasii guyuu' guelriachii xteenn xchi'dxyi Dxiohs sto' guehtu Abrahn, ni'chin guyuu' ba ziga tuhbi bwiinnziitu loh yuh ra' nin guxe'hla Dxiohs la'h ba, guyuu' ra' ba la'n yuu' dxihdxi ra', ziga gahca za bwi'hnn guehtu Isaac cun guehtu Jacobo, laasii nee loh ra' ba bia'handxyi'dxyi Dxiohs guca'ha ra' ba yuh ra' chi, ¹⁰ laasii la'h guehtu Abrahn guleeza ba tuhbi guihdxyi nin zohba dzi'tsi, tuhbi guihdxyi nin guunncha'yí Dxiohs nee nin cwachixchih Ñi'h.

11 Zi'chi za gohpa guehtu Sara guelriachiisto' xchi'dxyi Dxiohs tin nicala guyu'xa ba nee gudii'dxi ñuu' llia'n ba, per guca'ha ba guelrnabwa' tin guyuu' llia'n ba laasii gwachiisto' ba la'h Dxiohs nahpa baza'loh Ñi'h xchi'dxyi Ñi'h nin bia'hannee Ñi'h la'h ba. **12** Pwihsa la'h guehtu Abrahn nicala ze'gadzihx dxyih nin gachi ba, nahpa guyuu' ziahan duxa ra' llahga ba ziga zi dxih ra' nin nuu llaa'ndxibaa' nee cun ziga za yuhlli nin rii rwaa' ñihsado', nin ayi gaca gulaaba bwiinn.

13 Garaa ra' bwiinn ra' chi guhchi ra' ba, nee ayi guca'ha ra' ba xiilla nin bia'han Dxiohs dxyi'dxyi ñudi'hi Ñi'h la'h ra' ba, ya nin gwachiisto' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs bwa'ha ra' ban desde zihtu roo', ni'chin nin gwachiisto' ra' ba laasii naann ra' ba naa ra' ba ziga zi bwiinnziitu, ca'nzaa zi ra' ba loh guidxyiyuh. **14** Pwihsa nin rñi' ra' squii', cañi' ra' ba nayaa-nayaa cadxi'hyi ra' ba canehza gaca lahdxyi ra' ba. **15** Sidela la'h ra' ba ñuhnn ra' ba lligaaba xteenn lahdxyi ra' ba nin biria'h ra' ba, ñahca ñibia'garrii ra' ba ri'chi, **16** per xclaa'dzi ra' ba tuhbi guihdxyi za'ca nez nuu Dxiohs llaa'ndxibaa', pwihsa ni'chin la'h Dxiohs ayi ratuhyi loh Ñi'h guiria'hlah Ñi'h Xchiohs ra' ba, laasii nahpa cha'yi Ñi'h tuhbi guihdxyi za'ca nin chuu ra' ba llaa'ndxibaa'.

17 Pwihsa pur guelriachiisto' xteenn Dxiohs nin guyuu' sto' guehtu Abrahn, ni'chin chin badi'hi Ñi'h tuhbi dzi'n nagahn la'h ba tin gwa'ha Ñi'h xa guunn ba, gwanee ba la'h Isaac tuhbi lahta tin ñudi'hi ba la'h Isaac ziga tuhbi guhn loh Dxiohs. Pwihsa ayi biaa ba ñudi'hi ba la'h tuhbi dxi'h llia'n

ba chi guhn loh Dxiohs, nicala bia'hannee Dxiohs
dxyi'dxyi la'h ba ¹⁸ rahbi Ñi'h:
Pur Isaac ziahan llahga lu'h chuu'.

¹⁹ Laasii la'h guehtu Abrahn naann dzi'tsi ba
nahpa Dxiohs guelrnabwa' tin gucwa'hn Ñi'h bwi-
inn loh guelguhchi, pwihszi zi'chi zahca guini' nu'h
ñahca ziga zi guhchi Isaac nee gubia'garii babahn
bi tin baca'ha xtaada bi la'h bi stuhbi.

²⁰ Pwihszi zi'chi za la'h guehtu Isaac guyuu' guel-
riachiisto' xteenn xchi'dxyi Dxiohs sto' ba ni'chin
bwi'hnntaa'y'i ba yihca guehtu Jacobo cun guehtu
Esaú, ya guñi'xgah ba xi ni'ca guunn tuhbigah ra'
bi. ²¹ Zi'chi za la'h guehtu Jacobo guyuu' za guel-
riachiisto' xteenn xchi'dxyi Dxiohs sto' ba chin
la'h ba naa gachi bwi'hnntaa'y'i ba yihca tuhbigah
ra' llii'n guehtu Joseh, chi'chi guna'zu ba tuhbi
yahga gaandxu tin guzuh chihpa ba guunn ba la'h
Dxiohs. ²² Zi'chi za la'h guehtu Joseh guyuu' za
guelriachiisto' xteenn Dxiohs sto' ba chin ba naa
gachi ba guñi'xgah ba zaria'h ra' bwiinn Israel loh
guihdxyi Egiptu, guñi' za ba xa nahpa guca'tsi ra'
ba la'h ba.

²³ Neezaa xcuzahn ra' guehtu Moisehs guhpa
guelriachiisto' xteenn xchi'dxyi Dxiohs, ni'chin
chin guulaa guehtu Moisehs, loh chiohpa
bwe'hw gulu'la'n ra' ba la'h Moisehs laasii
bwa'ha ra' ba chuhla bado'yi'hn guhca bi nee
ayi bazo'badxiahga ra' ba dxyi'dxyi nin guñi'
rrehyi nahpa gachi ra' biñi'n ndxi'hw, ²⁴ ya
gohpa za guehtu Moisehs guelriachiisto' xteenn
xchi'dxyi Dxiohs sto' ba ni'chin chin guhca
ndxi'hw ba ayi gunnah ba ñiria'lah ba llii'n
llii'ndxa'pa rrehyi Egiptu, ²⁵ sino que bwi'hnn ba

lligaaba bat'i'dxilohnee ba la'h ra' xpwiinn Dxiohs
 guelrza'cazii xlawaa'ha ñahxinee ba guelnasa
 ra' xteenn duhlda paaldaa si dxyih. ²⁶ Par la'h
 ba lasahca ru bat'i'dxiloh ba guelrza'cazii ziga
 nin bat'i'dxiloh Jesucristu xlawaa'ha ñica'ha
 ba guelnaza'ca xteenn Egiptu laasii cabweeza
 si ba guelnaza'ca nin gudi'hi Dxiohs la'h ba.
²⁷ Pwihsa pur guelriachiisto' xteenn xchi'dxyi
 Dxiohs nin guyuu' sto' guehtu Moisehs, biria'h
 ba loh guihdxyi Egiptu nee ayi bidxyihbi ba
 xquelnadxyi'chi rrehyi, gwazahnee dzi'tsi ba
 ziga naa xigaaba ba ziga nin bwa'haloh ba la'h
 Dxiohs nin ayi chyu gwa'ha.

²⁸ Ya pur guelriachiisto' xteenn xchi'dxyi Dxiohs
 nin guyuu' sto' Moisehs bwi'hnn ba lañih xteenn
 paascu, gunabwa' ba baro'ba ra' ba llarihn ra'
 lli'hyi tuhbigah rwaa' yuu' nin guyuu' ra' bwiinn
 Israel ra' tin chin gudii'dxi aanjla xteenn guel-
 guhchi ri'chi nin tuhbi llii'nga'n galoh bwiinn Is-
 rael ayi xi gunnee ba. ²⁹ Ya pur guelriachiisto'
 xteenn xchi'dxyi Dxiohs gudii'dxi bwiinn Israel
 galaayi ñihsado' nin laa ñihsado' xñiaa ziga zi loh yuh
 bihdzi; ya chin guclaa'dzi ra' bwiinn Egiptu ra'
 ñuhnn zi'chi za, la'laga'h gubi'hyi ñihsado' chi yihca
 ra' ba ya gwaa'ñihsa ra' ba.

³⁰ Ya pur guelriachiisto' xteenn xchi'dxyi Dx-
 iohs gurih barda dxiah xteenn guihdxyi Jericoh
 laasii galoh biahyi ra' ba gadiidxi lee' dxiah chi
 loh gahdzi dxyih, ³¹ ya pur guelriachiisto' gue-
 htu Rahab, tuhbi gunna'h dxaaba, ayi guhchi ba
 chin guhchi ra' bwiinn nin ayi bazo'badxiahga
 dxyi'dxyi laasii la'h ba bagachi'loh ba nee gu-
 luu'cha'yí ba la'h ra' bwiinn Israel nin zeegalda'tsi

xa naa guihdxyi chi.

³² ¿Xi ni'ca ru guñi'n? Ayi gaca xi guze'ta ruhn
nee ria'dxi guze'ta'hn guehtu Gedeohn, guehtu
Barac, guehtu Sansohn, guehtu Jefteh, guehtu
Davihd, guehtu Samuel, neezaa guehtu daada ra'
nin guñi' xchi'dxyi Dxiohs. ³³ Gallee ra' ba guyuu'
guelriachiisto' xteenn xchi'dxyi Dxiohs la'n lasto'
ra' ba, ni'chin bwi'hnn za'ca ra' ba guelguxchisi,
guca'ha ra' ba xquelrahcanee Dxiohs nin bia'han
dxyi'dxyi guca'ha ra' ba, nee basie'w za ra' ba
rwaa' ra' bwe'dzi, ³⁴ basiu'yi ra' ba bwehla duxa
ra', gula'h ra' ba loh guelguhchi tin ayi ñahchi
ra' ba cun spahda. Bwiinn ra' nin badxahga
bazuhchihpa ra' ba la'h ra' ba guhca nadxipa
duxa ra' ba, guhca ra' ba bwiinn duxa ra' loh
guehrru ra', nee bwi'hnn ra' ba gahn la'h ra' xsul-
dahdu ra' bwiinn ra' nin bidxyi'chinee la'h ra' ba.
³⁵ Guyuu' ra' gunna'h ra' nin gubia'garii babahn
xquehtaguhla ra' ñi'h loh guelguhchi, ya snuhn
ra' ba guhchi loh guelrza'cazi xlawaa'ha ñila'h ra'
ba loh guelguhchi tin zi'chi guca'ha ra' ba stuhbi
guelnabahan nin naza'ca ru loh guelnabahan rii'.

³⁶ Snuhn ra' ba batidxitloh guelrza'cazii nee
guñi'yah bwiinn la'h ra' ba, nezaa cun cadehn
biyi'bi ra' ba cun bie'w ra' ba la'n lahtsidxi'ba.
³⁷ Ya snuhn ra' ba guhchi cun dxiah o chin guhca
ra' ba chiohpa taa'ha cun sierru. Nuu za ra' ba
guhchi ra' ba cun spahda, snuhn ra' ba gurihzaa
nezii-nezi'chi nee nin guhca lahdxi nin guhta ra'
ba guhca dxihdxi lli'hyi o dxihdxi chihva, nee
bati'dxitloh ra' ba loh guelrza'cazii duxa. ³⁸ La'h
bwiinn rii' nin ayi bichi'hn ra' ñi'h loh guidxyiyuh
nee gurihzaa ra' ba nezii-nezi'chi nez loh yuh

bihdzi ra' nee nez la'n dahan ra', la'n cwehva ra'
 nee cun caacazi nez la'n bataa'ha ra' gubahan ra'
 ba. ³⁹ Garaa ra' ba nicala biahxinee Dxiohs la'h
 ra' ba pur guelriachiisto' ra' ba xchi'dxyi Ñi'h ayi
 guca'ha ra'ba nin bia'han dxyi'dxyi Ñi'h loh ra'ba,
⁴⁰ laasii bwi'hnn Dxiohs lligaaba guunn Ñi'h tuhbi
 dzi'n za'ca loh ra' ba. Bwi'hnn Dxiohs lligaaba
 guni'hi Ñi'h guelnaza'ca chi la'h nu'h nee tuhs
 gachica'ha ra'nu'hnn cun la'h ra' bwiinn ra' chi nin
 bia'han dxyi'dxyi guni'hi Dxiohsan.

12

Nahpa gaza'sto' nu'h xa gubahan Jesucristu

¹ Ni'chin nin naa nu'h ziga nin zuu galaayi ra'
 garaa ra' bwiinn ra' nin baluu'yi guelriachiisto'
 xteenn Dxiohs nin guyuu'la'n lasto'ra'ba. Ni'chin
 nahpa gasaa'n nu'h la'h garaa ra' nin ruhnn llahn
 loh xneziuh nu'h, neezaa ra' duhlda nin ruchi'bi
 la'h ra' nu'h loh xquelnabahan ra' nu'h, tin ayi
 saca nagahn nu'h chozah nu'h loh neziuh nin
 zoozahnee nu'h nez hasta choo nu'h. ² Ni'chin
 nnah nahpa guidi'hnn nu'h lligaaba za'ca xa
 bwi'hnn Jesucristu nin badi'hi guelriachiisto'la'h
 ra' ba nee nin nahpa baza'loh nin gwachiisto'ra'
 ba, ya la'h Jesucristu batidxitloh Ñi'h guelrza'cazzii
 loh cruhzi, nee ayi za batuhyi loh Ñi'h pur guel-
 guhchi nin guhchi Ñi'h, laasii naann Ñi'h chin
 ba batidxitloh Ñi'h gallee guelrza'cazzii chi zica'ha
 Ñi'h guelnabahan nasaa, nee guzohba Ñi'h xlahdu
 derehchu Dxiohs nin nuu llaa'ndxibaa' hasta can-
 abwa' Ñi'h.

³ Gulgui'hnn lligaaba za'ca la'h tu xa bat'i'dxiloh Jesucristu guelrza'cazii loh ra' bwiinn duhlda, pwihsni'chin ayi cwe'hesto' tu nee ayi za guiria'h gahn tu, ⁴ laasii la'h tu nnahyi ayi xi llarihn tu guilli'hi loh guelruca'hnee xteenn duhlda. ⁵ ¿Ta bia'l dasto' tu dxyi'dxyi nin bwii'yidxyi'dxyinee Dxiohs la'h tu ziga llii'n Ñi'h? Laasii squii' rñi' loh Xchihtsi Dxiohs, rahbi Ñi'h:

Llii'nahn, ayi cwe'hesto' lu'h xquelnah Daada Dxiohs, nin ayi za guiria'h gahn lu'h chin cheenee lu'h tuhbi dxyi'dxah xteenn Ñi'h,

⁶ laasii zi'chi ruhnnee Daada la'h garaa nin nadzii'hi ba nee rudi'hi ba tuhbi guelnah la'h ra' bwiinn nin raaca llii'n Ñi'h.

⁷ Sidela la'h tu guzuhchihpa lasto' tu loh guelrza'cazii, pwihsni zaca'ha Dxiohs la'h tu ziga zi tuhbi llii'n Ñi'h, laasii ¿chyu guzahn ayi rudi'hi tuhbi guelnah la'h llii'n ba? ⁸ Per sidela la'h Dxiohs ayi ruhnna Ñi'h la'h tu ziga ruhnn Ñi'h la'h ra' galley llii'n Ñi'h, ayi naa tu llii'n pa'h Ñi'h; sola naa tu llii'n duhlda. ⁹ Ba naann tu chin guhca nu'h biñi'n loh guidxyiyuh rii', bani'hi xtaada ra' nu'h tuhbi guelnah la'h nu'h tin bazo'badxiahga ra' nu'h xchi'dxyi ba, tin rachidi'hnn nu'h ziga nin xclaa'dzi ba gaca. Pwihsni ¿xinaa chi'h ayi chyu guzo'badxiahga xchi'dxyi Xtaada nu'h nin nuu dxibaa' tin zi'chi gapa nu'h guelnabahan? ¹⁰ Xtaada ra' nu'h loh guidxyiyuh rii' bani'hi ra' ba tuhbi guelnah la'h nu'h gaduhbi nin guhca nu'h biñi'n tin bazo'badxiahga ra' nu'h xchi'dxyi ra' ba, per la'h Dxiohs runi'hi Ñi'h dxyi'dxah la'h nu'h tin

gachidxiaapaa nu'h tuhbi guelnabahan nayaan, tin gaca nayaan za nu'h ziga naa Ñi'h nayaan. ¹¹ Guchii nin tuhbi guelnah ayi chyu riuu'sto' nu'hn chin dxuugati'dxiloh ra' nu'hn rahca nayaanan, per garaa ra' nin ruti'dxiloh guelnah ra' rca'ha ra' ba tuhbi guelnabahan naza'ca.

Zizahcazii nu'h sidela gasaa'n nu'h xchi'dxyi Dxiohs

¹² Ni'chin pwihsa gulgazuhchihpa naa tu nin badxahga, nee gulgazuhchihpa za yihca llihbi tu nin badxahga, ¹³ nee gulgadxi'hyi neziuh xteenn xchi'dxyi Jesucristu tin zuu dzi'tsi ñaa' tu.

¹⁴ Gulchi'hyi xa guibahannee za'ca tu la'h gallee ra' bwiinn, nee gulchezahnee tuhbi guelnabahan nayaan, laasii garaa ra' nin ayi guibahan nayaan ayi nuu gwa'ha ra' ba loh Daada Jesucristu. ¹⁵ Gulguia'ha za'ca tin ayi chyu tuhbi tu guñihchi loh xquelrahcanee Dxiohs, nee tin ayi gaca chyu tuhbi tu ziga xtulbaa' cwa'n naltaa' ra' nin ruxi'n la'h bwiinn. ¹⁶ Pwihsa nin tuhbi tu ayi nuu gahpa stuhbi gunna'h loh nehza galoh che'hla tu, nee nin ayi za gaca tu nin ayi riuu'-ria'zi xchi'dxyi Dxiohs ziga guhca guehtu Esaú nin batoo' pur tuhbi si guelwahw xquelnaza'ca ba pur naa ba llili'nga'n galoh xtaada ba, ¹⁷ nee la'h tu ba naann tu, chin guclaa'dzi guehtu Esaú ñuhnntaa'yí xpaah ba yihca ba, sola gudxihldxi dxyi'dxyi xpaah ba la'h ba nicala bi'n duxa ba per ayi ru bidxeela ba xa ñuhnn ba ñucha'h ba nin bwi'hnn ba.

¹⁸ Laasii la'h tu ayi gwabiiga tu ziga la'h ra' bwiinn Israel ra' tiixi dahan nin ayi ñahca ñidxi' nin cacadxih cun bwehla duxa, hasta nacahyi

guzihn, hasta cayahca biduhn duxa. ¹⁹ Nin ayi za bihn dxiahga tu rsiaa'ha trompeta, nee cun rsiaa'ha xchi'dxyi Dxiohs. Bwiinn ra' nin bihndxiahga ra' rsiaa'ha xchi'dxyi Dxiohs ayi gudxihpasto' ra' ban ni'chin nin gudxi'n chihpa ra' ba ayi ru guiñi' Ñi'h, ²⁰ laasii ayi gudxihpasto' ra' ba dxyi'dxyi nin guñi' Ñi'h chin rahbi Ñi'h: "Chyuchi'h zi tuhbi maan nin guicah tihxi dahan rii', gulchiin ma cun dxiah o cun tuhbi yahga tu'chii." ²¹ Guelnadxyi'bi duxa naa nin bwa'ha ra' ba ri'chi, ni'chin la'hgahca guehtu Moisehs rahbi: "Neezahn cachihchihnn cayuhnn guelnadxyi'bi." ²² Laasii la'h tu gwabiiga loh dahan nin laa Siohn, hasta naa lahdxyi Dxiohs nin nuu nabahan dzi'tsi, nee guihdxyi Jerusalehn nin nuu llaa'ndxibaa' hasta nuu ziahan duxa ra' xaanjla Dxiohs nin badiaa'ha raann la'h Dxiohs. ²³ Ri'chi rii' ra' nin naa ra' llii'n Dxiohs, garaa ra' nin caalah ra' ñi'h llaa'ndxibaa'. La'h tu gwabiiga loh Dxiohs nin naa Jwehsixteenn garaa ra' nu'h, neezaa loh ra' spíritu ra' bwiinn za'ca nin ba bwi'hnn nayaah Dxiohs. ²⁴ La'h za nu'h bioobiiga loh Daada Jesucristu nin rusia'lida dxyi'dxyi nee nin zuu galaayi loh Dxiohs nee loh za bwiinn guidxyiyuh pur dxyi'dxyi cuubi nin bia'han dxyi'dxyi Dxiohs, neezaa pur llarihn Jesucristu nin badi'hi Ñi'h loh Dxiohs pur la'h ra' nu'h. Llarihn Jesucristu rnaaba dxiaa xtuhlda ra' bwiinn guidxyiyuh, ni'chin lasahca run loh llarihn guehtu Abel nin rnaaba gaca guelguxchisi xcweenta bwiinn nin gudxiinn la'h ba.

²⁵ Pwihsí ni'chin nnah gulgahca nasiin tin ayi cwe'hecaa tu nin cañi' loh tu xchi'dxyi Ñi'h, pwihsí

bwiinn ra' nin ayi bazo'badxiahga xchi'dxyi Dxiohs nin baluu'yí ra' bwiinn nin bi' loh guidxyiyuh ayi bila'h ra' ba, zi'chi za la'h nu'h ¿xa guidi'hñ ra' nu'h ta'h ra' nu'h sidela ayi chyu guzo'badxiahga xchi'dxyi Daada nin ze' llaa'ndxibaa'? ²⁶ Rsiaa'ha xchi'dxyi Dxiohs bañi'bi guidxyiyuh galoh, per nnah rñi' Ñi'h stuhbi:

Ayi guidxyiyuh si dxi'h guñi'bi'hn pwihsí nnah neezaa dxibaa'.

²⁷ Ya chin baze'ta Ñi'h stuhbi guñi'bi Ñi'h guidxyiyuh zahcabwa' nu'h zadzihñ dxyih guiñi'bi gallee nin bwi'hnncha'yí Ñi'h nee ziñihchiloh ra'n tin dxia'hán si ganaalla nin ayi nuu guiñi'bi, ²⁸ per lahdxyi nu'h nin runi'hi Dxiohs la'h ra' nu'h ayi nuu guiñi'bin, ni'chin gadi'hi nu'h guelzuxchilli loh Dxiohs pur dee' ra' tin zi'chi gaann nu'h la'h Dxiohs gaduhbi sto' nu'h, nee cun xquelnadxyi'bi nu'h tin dxiahxinee Ñi'h la'h nu'h, ²⁹ laasii la'h Xchiohs nu'h naa ziga tuhbi bwehla duxa nin ruñihchilohtii'.

13

¿Xa guidi'hñ nu'h tin dxiahxinee Dxiohs la'h nu'h?

¹ Ayi gucwe'za tu gaantsii'hi lasaa' tu ziga tuhbi ziga stuhbi tu; gulcwihi ziga zi bwihtsi lasaa' tu.

² Ayi dxia'l dasto' tu gaca tu bwiinn za'ca cun bwiinn ra' nin gadzihñ yihdzi tu, laasii pur ni'chi nuu ra' ba nin ayi gaann ra' ba badi'hi ra' ba yihdzi ra' ba guleezaa xaanjla Dxiohs.

³ Gulgaza'sto' tu bwiinn ra' nin nuu lahtsidxi'ba ziga zi nee la'h tu ñie'wnnee tu la'h ra' ba; gulgui'hñ lligaaba pur bwiinn ra' nin guza'cazii

pwihsı nee la'h tu ayi nuudxyi'dxyi saca tu zi'chi za.

⁴ Nee gallee nu'h gachidi'hnn lasahca nu'h xquelruchinaa nu'h tin guibahan nayaanu'h cun che'hla nu'h laasii zuhnn Dxiohs guelguxchisi la'h ra' nin ruhnn guelgubwhilli nee nin rza'bisto' ñi'h stuhbi gunna'h. ⁵ Ayi guca'hsto' tu mweeyi, guldx-iahxi cun nin nahpa si tu laasii squii' guñi' Dxiohs: "Ayi gusa'na'hn yi'h nee ayi za cwe'hesto'n yi'h."

⁶ Ni'chin ayi chyu guidxyihbi guiñi':

Daada nin nuu dxibaa' naa nin rahcanee na'h, ayi guidxyihbihn xi chi'h zi nin guunnee bwiinn na'h.

⁷ Gulgaza'sto' tu la'h garaa ra' nin baluu'yi xa guibahan za'ca tu, nin baluu'yi xchi'dxyi Dxiohs la'h tu; gulgui'hnn lligaaba xa guya'loh xquelnabahan ra' ba, nee gulchezahnee ziga guel-riachiisto' xchi'dxyi Dxiohs nin guyuu' sto' ra' ba. ⁸ Ayi chuu dxyih guidxa'h Jesucristu, ziga guhca Ñi'h nna'yi zi'chigahca naa Ñi'h nnadxyih nee zi'chigahca za gaca Ñi'h par tu'pazi. ⁹ Ayi za gusaa'n tu gusiahchi stuhbi bwiinn lasto' tu cun guriincaa dxyi'dxyi nin ruluu'yi ba, nee nin ayi naa ziga xchi'dxyi Jesucristu. Mas cha'yi chozah-nee nu'h loh guelrahcanee nin ruluu'yi xchi'dxyi Dxiohs xlawaah'a chozahnee nu'h xigaaba guel-rahw si. Pwihsı ayi xi lasahcatii' ni'chi laasii bwiinn nin gwazahnee lligaaba chi ayi baria'caa za'ca ra' ba.

¹⁰ Naa'han ziga ñachidxiaapa nu'h tuhbi bacu'ga llaa'ndxibaa', nee zahca gachida'w nu'h nin dzi'ba lohon, per nin tuhbi bixohza nin zezahnee xle-hyi Moisehs ayi gaca gahw ra' ba nin dzi'ba loh

bacu'ga chi, ¹¹ laasii xpixohza roo' ra' bwiinn Israeł bati'dxi guhn ra' ba llarihn ra' guidxa'h la'n yuu' nin nadaa duxa xteenn Dxiohs tin dxie'wloh ra' xtuhlda ra' bwiinn ra' chi, per ya tihxi ra' maan ra' chi rca'dxih ra' ban rwaa' guihdxyi chi. ¹² Zi'chi za la'h Jesucristu bati'dxiloh Ñi'h guelrza'cazzi loh guelguhchi rwaa' guihdxyi tin basiaa Ñi'h la'h ra' bwiinn loh duhlda cun llarihn Ñi'h. ¹³ Ni'chin nnah gulchoo'ho choo nu'h loh Jesucristu rwaa' guihdxyi tin gati'dxiloh nu'h la'h gahca guelrza'cazzi cun guelxtuhyi laasii guchii naa nu'h xpwiinn Ñi'h, ¹⁴ pwihsı loh guidxyiyuh rii' ayi chyu nahpa tuhbi guihdxyi nin ba naa par tu'pazi, ni'chin dxuudxi'hyi nu'h tuhbi guihdxyi nin gue'du dxi!. ¹⁵ Pwihsı ni'chin nahpa gadi'hi nu'h guelzuxchiilli loh Dxiohs pur Jesucristu pwihsı guelzuxchiilli rii' naa ziga tuhbi guhn nin gadi'hi nu'h loh Dxiohs, pwihsı igadi'hi nu'h guelzuxchiilli loh Ñi'h cun rwaa' nu'h! ¹⁶ Neezaa ayi dxia'l dasto' tu guunn tu bwen gacanee tu lasaa' tu ziga tuhbi guelnaza'ca nin cwachi tu guhn loh Ñi'h tin dxiahxinee Ñi'h la'h tu.

¹⁷ Gulgazo'badxiahga xchi'dxyi ra' bwiinn nin rnabwa' la'h tu, laasii nahpa guti'dxi cweenta ra' ba loh Dxiohs pur xtsi'n tu, nee gulgui'hn dxiahxi ra' ba loh xtsi'n ra' ba tin sidela gaca nalaasa sto' ra' ba ayi naan tuhbi xiilla guelnaza'ca para la'h tu.

¹⁸ Gulguinaaba loh Dxiohs pur la'h nu, laasii naann dzi'tsi nu nayaa naa loh xquelrihn nu nee la'h nu xclaa'dzi gazo'badxiahga nu gachidi'hnn nu dzi'n za'ca loh garaatii' ra'. ¹⁹ Rna'bazahn loh

tu, cwidxyi chihpa tu loh Dxiohs pur na'h tin gacanee Dxiohs na'h guibia'gariin dxe'lida guia'han cuun tu.

Tuhbi guelruhnntaa'yi cun tuhbi guelrgahpaD-siohsa nin ria'loh

²⁰ La'h Dxiohs nin naa guelrbwihdxyii sto', nin bacwa'hn la'h Jesucristu loh guelguhchi, Jesucristu naa xpallwaa'n ra' lli'hyi pur llarihn Ñi'h nin bwi'hnn guzohba dxyi'dxyi cuubi nin ba naa par tu'pazi. ²¹ Dxiohs guunn gaca tu bwiinn za'ca, bwiinn saantu loh xichi'hzi nin guiclaa'ddzi Ñi'h guunn tu, nee guunnee Ñi'h la'h nu'h ziga chi'h zi xclaa'ddzi Ñi'h pur Jesucristu. ¡Gulgui'hnn lasahca lah Jesucristu par tu'pazi! Zi'chi gaca, pwihsi.

²² Bwiitsi ra'n, rna'ba'hn loh tu ayi guidxyi'chinee tu na'h pur chiohpa-choon dxyi'dxyi nah nin baca'hn loh dxihtsi rii' par la'h tu. ²³ Pwihsi gulgacabwa' nnah, la'lasaa' nu'h Timoteu bare'h lahtsi dxi'ba; sidela la'h Timoteu gadzihngah ba rii', pwihsi dxe'l dane'hn ba chin dxie'l daguia'han cuun tu. ²⁴ GulgahpaDxiohs la'h ra' gallee ra' nin ruluu'yi la'h tu nee gallee ra' za bwiinn nin naa xpwiinn Dxiohs. Ruxe'hla ra' bwiinn Italia tuhbi guelrgahpaDxiohs para la'h tu. ²⁵ Dxiohs gacanee la'h tu nee guunntaa'yi Ñi'h yiha tu. Pwihsi zi'chi nahpa gaca.

**Xchi'dxyi cuubi dxiohs nin bie'galuu'yi daada
Jesucristu (El Nuevo Testamento en el
zapoteco de Chichicapan y en español)
New Testament in Zapotec, Chichicapan
(MX:zpv:Zapotec, Chichicapan)**

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Chichicapan

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Chichicapan [zpv], Mexico

Copyright Information

© 1990, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Chichicapan

© 1990, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

f751ae13-0cd1-54fd-8c16-86718fb9cd5b